

*Helsingin Kaupunginvaltuuston
kokous tiistaina helmikuun 11 päi-
vänä 1919 k:lo 7 i. p.*

ESITYSLISTA.

N:o 1.

Verotuslautakunnan jäsenluvun määrääminen sekä jäsenten valitseminen verotus- ja tutkijalautakuntaan.

V. V.:

Kunnallislain 18 §:n mukaan on kutsu siihen kokoukseen, jossa verotuslautakunnan jäsenluku määrätään sekä verotus- ja tutkijalautakunnan jäsenet valitaan, annettava vähintään 14 päivää ennen kokousta, jota määräystä onkin noudatettu.

Kunnallishallituksesta kaupungissa 8/12 1873 annetun asetuksen 54 §:n mukaan, semmoisena kuin mainittu lainpaikka on edelleen voimassa olevassa 15/s 1883 annetussa asetuksessa, tulee verotuslautakunnassa olla yhtä monta elinkeinon- ja ammatinharjoittajaa, palkan ja eläkkeen tahi sentapaisten tulojen saajaa sekä kiinteistönomistajaa, ja on näistä kolmesta ryhmästä täällä viimeksi valittu 12 kustakin, joten lautakunnassa on ollut 36 jäsentä. Lautakunta, joka työskentelee kahdessa osastossa, valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

V. V. ehdottaa, että verotuslautakunnan jäsenluku määrätään 36:ksi ja että vaali toimitetaan suhteellista vaalitapaa noudattaen. Ehdokaslistat kutakin lautakunnan jäsenryhmää varten sekä käsittäen enintään 12 nimeä annettaneen Vston puheenjohtajalle kokouksessa ennen klo 8 i. p. ja nimenhuuto vaalitoimitusta varten aloitettaneen aikaisintaan klo 9 i. p.

Edellä mainitun lainpaikan mukaan on tutkijalautakunnassa 16 jäsentä, joista Maist:n neljä jäsentä ovat itseoikeutettuja, kahdeksan valitsee Vsto ja muut neljä verotuslautakunta jäsenistään.

Edellä mainitut tutkijalautakunnan 8 jäsentä valittaneen samalla kertaa kuin verotuslautakunnankin jäsenet. Ehdokaslistoissa saa olla enintään 8 nimeä.

Kvsto:

Kvsto valitsi verotuslautakunnan jäseniksi seuraavat henkilöt elinkeinon- ja ammatinharjoittajista: huutokaupanjohtaja Pehr Em. Hallblomin, tynnyrintekijä William

Lehdon, seppämestari A. A. Ansatie, kauppias Abel Tolosen, liikemies K. Aarno Brunbergin, varatuomari Oiva Huttusen, jalkineliikkeen omistajan N. Välsen, johtaja John Lundstenin, kansankeittiön omistajan E. J. Hämmäläisen, konttoristi Mauritz Packalénin, liikemies Gideon Grönlundin ja pika-ajuri Juho Alhon; palkan- ja eläkkeensaajista tai samanlaatuista tuloa nauttivista henkilöistä: fil. maist. Axel Ekströmin, kirjaltaja K. F. Hellgrénin, apteekkari P. Fr. Elmgrenin, leipuri Frans Heinosen, neiti Viola Hultmanin, neiti Ingrid Grönbergin, kirvesmies Juuso Tuomisen, johtaja Vilho Vapaavallan, konttoristi Elin Fagerholmin, varikonhoitaja Albert Backmanin, johtaja A. K. Högströmin ja sokeritehtaantyöntekijä Väinö Rantasen; sekä kiinteistön omistajista: maalari Fredr. Hasselgrenin, isännöitsijä J. Koskisen, rakennusmestari Johan Emil Lindgrenin, isännöitsijä B. Haaralan, tehtailija K. A. Wiggin, tehtailija John Nordbergin, isännöitsijä Anders Emil Leinon, kauppias Arthur Nymämin, isännöitsijä Otto Saarisen, kauppias Joh. Pelinin, rakennusmestari Otto E. Lundin ja isännöitsijä Herman Markkasen;

tutkijalautakuntaan jäseniksi: lakit. kand. Heikki Boreniuksen, muurari J. Nevalaisen, varatuomari C. Gunnar Almqvistin, kirvesmies Salomon Hellsténin, prokuristi Carl F. Fagerholmin, fil. maist. Gösta Salingren, sähkötehdastyöntekijä Otto Oksasen ja johtaja F. W. Roosin.

N:o 2.

Maist:n kirjelmä ynnä Sisäasiainministeriön kirje ilmoituksineen kaupungin rakennusjärjestyksen 37 §:n täydentämisestä.

Kvst:n 29/10 1918 anottua vahvistusta semmoiselle muutokselle kaupungin 8/5 1917 vahvistettuun rakennusjärjestykseen, että sen 37 §:än lisättäisiin seuraava toinen momentti:

„Semmoisen tontin omistaja, jonka kaupunki on myynyt ennen kesäkuun 1 päivää 1917, olkoon, mikäli rakennusaikaa ja rakennusvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksia koskee, niiden yleisissä tai erikoisrakennusjärjestyksissä olevain määräysten alainen, jotka tämän rakennusjärjestyksen voimaan tullessa olivat mainitussa kohden voimassa sanotunlaisista tonteista.“

on Sisäasiainministeriö asiaa 21/12 1918 esiteltäessä vahvistanut mainitun lisäyksen rakennusjärjestykseen.

V. V.:

Vahvistettu täydentävä säännös julkaistaneen kunnan asetuskokoelmassa sekä saatettaneen erittäin Rkamarin tiedoksi.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 3.

Maist:n kirjelmä ynnä maaherranviraston välipäätös kirjaltaja Axel Teodor Stambejn valituksen johdosta, joka koskee Maist:n päätöstä evätä hakijalta oikeus täällä harjoittaa huutokauppaajan ammattia.

Maist:n kirjelmässä 10/5 1918 vaadittua Kvston lausuntoa hakijan anomuksen johdosta saada tässä kaupungissa harjoittaa huutokauppaajan ammattia, huomautti Vsto, että hakijan taloudellinen asema oli kaupunginviranomaisille tuntematon ja asianmukaisesti selvittämätön, minkätähden ei näyttänyt olevan varmoja takeita ammatin asianmukaisesta harjoittamisesta, mihin nähden Vsto ehdotti hakemusta evättäväksi.

Maaherralle osotetussa valituskirjassaan anoo hakija Maist:n päätöstä kumottavaksi sekä lupaa saada heti ryhtyä harjoittamaan huutokauppaajan ammattia.

V. V.:

Siihen nähden ettei hakija ole esittänyt uusia syitä anomuksensa tueksi, pysynee Vsto asiasta aikaisemmin antamassaan lausunnossa.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 4.

Maist:n kirjelmä ynnä Maaherranviraston välipäätös Pitäjänmäen huvilayhdyskunnan terveydenhoitojärjestyksen ehdotuksesta.

Esillä olevan ehdotuksen oltua asianomainen kruunuuvoudin ja Lääkintöhallituksen tarkasteltavana, joilla kumpoisellakaan ei ole ollut sitä vastaan mitään muistuttamista, on Maaherranvirasto taajaväkisistä yhdyskunnista 15/6 1898 annetun asetuksen 6 §:n johdosta katsonut tarpeelliseksi kuulla kaupunginviranomaisia asiassa.

Terveystoimintalautakunta ilmoittaa, ettei sillä ole ollut ehdotusta vastaan muuta muistuttamista, kuin että 51 §:ssä olevaa määräystä että Lääkintöhallituksen on pidettävä saatavana lomakkeita pykälässä mainittujen tietojen antamista varten, ei sopine panna terveydenhoitojärjestykseen, sekä että 53 §:n 3 momentissa on ristiriitaisia määräyksiä erinäisiin tauteihin sairastuneiden henkilöiden sairaalahoidosta maksettavista kustannuksista.

V. V.:

Maaherralle annettavassa lausunnossaan Kvsto ilmoittanee, ettei sillä ole ehdotusta vastaan mitään muistuttamista.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 5.

a) Maist:n kirjelmä kauppias Arvid Lindin hakemuksen johdosta saada yhdistää korttelissa N:o 81 olevat Vladimirinkadun tontit N:ot 33 ja 34.

Asiakirjoista käy selville, että kumpaisenkin mainitun tontin pinta-ala on 709.4125 m² ja ettei niitä rasita kiinnitys.

Maist. puoltaa hakemusta.

Rkamari, joka on asiassa kuullut kaupungin yleisten töiden Hallitusta, puoltaa niinikään hakemusta sekä ehdottaa samoin kuin Hallituskin, että uusi tontti merkittäisiin Hieta-lahdenkadun N:oksi 10.

Terveystenhoitolautakunta yhtyy Hallituksen ja Rkamarin lausuntoihin.

b) Maist:n kirjelmä A. B. Cityn samanlaisen anomuksen johdosta, mikäli koskee korttelissa N:o 95 olevia I. Henrikinkadun tonttia N:o 1 ja Aleksanterinkadun tonttia N:o 25.

Asiakirjoista näkyy, että I. Henrikinkadun tontin N:o 1 pinta-ala on 1,978.500 m² ja Aleksanterinkadun tontin N:o 25 pinta-ala 2,270.381 m².

Ensinmainittuun tonttiin on kiinnitetty lainoja yhteensä 450,000 markkaa ja muuan vuokrasopimus, jälkimäiseen tonttiin taas lainoja yhteensä 450,000 markkaa.

Tonttien kiinnityksenhaltijat ovat ilmoittaneet, ettei heillä ole yhdistämistä vastaan mitään muistuttamista.

Maist. puoltaa hakemusta.

Kaupungin yleisten töiden Hallitus on yhtynyt kaupunginasemakaava-arkkitehdin ja kaupungingeodeetin antamaan lausuntoon, jossa huomautetaan että, jos tontille rakennetaan liiketalo, niinkuin hakemuksessa mainitaan, ei olisi syytä ehdottaa rajoittavia määräyksiä pihamaan laajuuteen ja järjestelyyn nähden, koska kaupungin rakennusjärjestyksen 44 §:n mukaan tontin saa rakentaa kokonaan tai suuremmalta osalta kuin mitä 43 § säättää, jos Maist. harkitsee voivansa sen sallia. Maist:n tässä kohden Terveystenhoitolautakunnan ja Palotoimikunnan lausuntojen perusteella määräämä järjestelyn riittävän valon ja ilman saamiseksi sekä tulensammutuksen saattamiseksi mahdolliseksi, jonka järjestelyn Maaherra viime kädessä tutkii, antaa riittäviä takeita siitä, ettei tontin rakennuttaminen loukkaa naapurien eikä kaupungin etuja.

Ainoastaan siinä tapauksessa että tontteja ei käytetä ilmoitettuun tarkoitukseen, vaan niihin rakennetaan asuinrakennus, lienee määrättävä, että tonttia kokonaisuudessaan ei saa rakentaa laajemmalla kuin mitä olisi laita, jos tontit kumpikin rakennettaisiin erikseen. Hallitus ehdottaa edelleen, että yhdistetty tontti merkittäisiin Itä Henrikinkadun tontiksi N:o 3.

Rkamari ja Terveystenhoitolautakunta yhtyvät Hallituksen lausuntoon.

V. V.:

Kvsto myöntyyne anomuksiin sekä päättäne, että uudet yhdistetyt tontit merkitään Hietalahdenkatu N:o 10 ja Itä Henrikinkatu N:o 3. Rakennusjärjestyksen 7 ja 5 §:n johdosta alistettaneen päätös Hallituksen tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 6.

a) Maist:n lähete toiminimi Julius Tallbergin Maaherralle tekemän hakemuksen johdosta saada täällä harjoittaa ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden kauppaa.

Viitaten ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden kaupasta ^{22/11} 1918 annettuun asetukseen anoo hakija lupaa saada edelleen harjoittaa ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden kauppaa täkäläisen ruuti- ja dynamiittikauppansa yhteydessä. Hakija panee hakemuksensa oheen kaupparekisteriotteen, josta näkyy, että liike, jonka omistaa herra Julius Tallberg, on rekisteröity ^{29/12} 1896 ja harjoittaa rakennusaineiden, ruudin ja dynamiidin kauppaa sekä muurilaastin valmistusta ja myyntiä.

b) Maist:n lähete Aktiebolaget Husqvarna yhtiön samanlaisen hakemuksen johdosta.

Hakija anoo lupaa saada täällä edelleen harjoittaa ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden kauppaa, johon hakija on ^{31/5} 1917 saanut luvan Uudenmaan läänin kuvernööriltä. Kaupparekisteriotteen mukaan on yhtiö rekisteröity ^{13/8} 1908 ja harjoittaa kauppa- ja liiketoimintaa. Yhtiön johtokuntana ovat herrat Bertil Tallberg, toimitusjohtajana, sekä Wilh. Lagerberg ja Gunnar Tallberg jäseninä.

V. V.:

Edellä mainitun asetuksen mukaan tulee sen, joka haluaa harjoittaa ampuma-aseiden ja ampumatarpeiden kauppaa, antaa Maaherralle kirjallinen hakemus ynnä todistus siitä, että hän on Suomen kansalainen sekä oikeutettu harjoittamaan ilmoitusvelvollisuuden alaista liikettä. Hakemuksesta hankkii Maaherra poliisiviranomaisen ja, jos tarpeelliseksi katsoo, muidenkin viranomaisten lausunnon.

V. V. esittää Kvston lausuttavaksi, ettei Vstolla ole hakemuksia vastaan mitään muistuttamista.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 7.

Maist:n esitys v. t. kaupunginreviisorin, alikapteeni Carl Gunnar Winterin nimittämisestä vakinaiseksi kaupunginreviisoriksi virkaa avonaiseksi julistamatta.

Sittenkun Kvsto oli ^{17/12} 1918 kaupungin kassa- ja tililaitosuudistuksen yhteydessä päättänyt uudesti järjestää revisionikonttorinkin, johon m. m. asetettaisiin yksi kaupunginreviisori ja neljä reviisoria, on Maist. yhtäjaksoisuuden ylläpitämiseksi mainitussa laitoksessa ja muistakin syistä katsonut olevan aihetta Kvston harkittavaksi alistaa, eikö, samaten kuin aikaisemminkin on eräissä tapauksissa tehty, nykyistä v. t. kaupunginreviisoria, alikapteeni C. G. Winteriä voitaisi ilman muuta nimittää vakinaiseksi hänen nykyään hoitamaansa virkaan.

Maist. huomauttaa, että alikapteeni Winter on yli 17 vuoden ollut kaupungin palveluksessa, niistä 7 vuotta revisionikonttorissa, missä hänellä kesästä 1914 lähtien v. t. kaupunginreviisorina on ollut huolenaan suuri osa työtaakasta ja koko vastuu. Kun

tähän tulee lisäksi, että alikapteeni Winter on, mikäli Maistraatille on tunnettua, huomattavassa määrässä ottanut osaa hiljattain päätetyn kaupungin kassa- ja tililaitosuudistuksen alustaviin töihin, on Maistraatista näyttänyt oikeudenmukaiselta, että hänet nimitettäisiin revisionilaitoksen päälliköksi. Edelleen huomauttaa Maist., että Maist. jo viime kerralla virkaa täytettäessä antoi puoltosanansa alikapteeni Winterille hänen sekä teoreettisten tietojensa että puheenalaisella alalla saavuttamansa käytännöllisen kokemuksen perusteella.

V. V.:

Kokouksessaan 17/12 1918 päätti Kvsto kehottaa Maistraattia julistamaan revisionikonttorin muiden virkain ohessa myöskin kaupunginreviisorin viran avonaisena haettavaksi.

Valiokunta ehdottaa Maist:lle ilmoitettavaksi, ettei Kvstolla ole syytä luopua aikaisemmasta päätöksestään.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 8.

Maist:n kirjelmä ynnä revisionikonttorin esitys yhden v. t. reviisorin määräämisestä konttoriin.

Maist. puoltaa revisionikonttorin esitystä että kamreeri Vilho Lappi, joka on ilmoittanut siihen suostuvansa, määrättäisiin reviisorille tulevasta palkasta hoitamaan yhtä avonaista reviisorinvirkaa 16/1:stä 1919 lukien, kunnes virka, joka jo on julistettu avonaisena haettavaksi, tulee vakinaisesti täytetyksi.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 9.

Maist:n kirjelmä ehdotuksineen parmausmaksun korottamisesta.

Kaupungin parmaajat olivat Maistraatilta anoneet, että halkojen nykyistä mittaustaksaa kalliin ajan johdosta korotettaisiin niin, että parmausmaksu olisi 2 markkaa syleltä pitkiä halkoja sekä 1 markka 50 penniä syleltä enintään puolen metrin pituisia pilkkeitä. Maist. on katsonut voivansa hyväksyä anomuksen ja pyytää siitä Vston lausuntoa.

Satamakonttori puoltaa anomusta.

Rkamari mainitsee, että Kvsto 9/10 1917 korotti puheena olevat maksut 1 markkaan 30 penniin ja 1 markkaan. Satamakonttorin ilmoituksen mukaan nousevat parmaajain kuukausitulot nykyisen taksan mukaan 300—350 markkaan kuukaudessa. Kohonneisiin

elantokustannuksiin nähden Kri puoltaa esitystä siten, että korotus olisi voimassa $1/1$:stä 1919 toistaiseksi.

V. V.:

Anomusta puolletaan, ja määrättäneen korotus olevaksi voimassa $15/2$:stä 1919 toistaiseksi.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 10.

Maist:n lähete henkikirjoittajalle henkilöluettelon jäljennöksen laatimisesta ja kirjoittamisesta tulevan korvauksen korottamista koskevan anomuksen johdosta.

Henkikirjoittaja on läänin Maaherralta anonut sen suuntaista toimenpidettä, että hänelle tuleva korvaus Rkonttorille ja kirkkokonttorille annettavien henkilöluettelon kappaleiden kirjoittamisesta, joka korvaus Senaatin päätöksen mukaan on Smk 1: 50 arkilta, korotettaisiin 2 markkaan, syystä että apulaisten palkat ja kirjoitustarvikkeiden hinta on kohonnut vastaavalla määrällä, sekä että korotus luettaisiin 1917 ja 1918 vuoden henkilöluetteloista ja olisi voimassa, kunnes hintasuhteet ovat palanneet säännölliseen tasoonsa. Kun puheena olevan korvauksen määrääminen on Kvston asia, on anomus Maist:n välityksellä lähetetty sille.

Verotusvalmistelukunta mainitsee, että Vsto $17/12$ 1907 päättäessään henkikirjoittajan palkasta määräsi $1/1$:stä 1906 lukien eräillä ehdoilla maksettavaksi Smk 1: 50 arkilta Rkonttoriin annettavasta, kaupunginosittain laaditusta henkilöluettelosta, minkä ohessa henkikirjoittaja saisi mainitusta päivästä lukien kruununrätinkannon päättyessä 500 markan vuosipalkkion tämän kannannan valvomisesta. Kun henkilöluettelon kirjoituskustannukset ovat mainitusta ajasta lähtien ja eritoten viime vuosina tuntuvasti kohonneet, pitää Valmistelukunta henkikirjoittajan esitystä perusteltuna. Kun 1917 ja 1918 vuoden henkikirjain jäljennöksistä jo on maksettu korvaus, olisi niistä nyt annettava lisäkorvaus edellä mainituilla perusteilla, minkä ohessa Valmistelukunta puoltaa 1919 vuoden henkilöluettelosta maksettavaksi korvausta 2 markkaa arkilta.

Kun Maaherra nimittää henkikirjoittajan, joka siis on valtion palveluksessa, tulisi henkikirjoittajan Rkamarin mielestä valtiolta anoa palkkaetujensa parantamista. Kaupunginviranomaiset eivät voi myöntää lisäkorvausta henkilöluettelon jäljennösten kirjoittamisesta, koska tämä korvaus on määrätty yleisessä asetuksessa. Erinäisistä muutoksista toimituskirjain lunastuksesta ja toimituspalkkiosta voimassa oleviin säännöksiin $27/11$ 1918 annetun asetuksen mukaan on lunastus kaikenlaatuisten asiakirjain jäljennöksen ensimmäiseltä arkilta Smk 2: 50 ja seuraavilta arkeilta 2 markkaa, joten henkikirjoittajalla on oikeus 1919 vuoden henkilöluettelosta saada lunastusta anomansa määrä, minkätähden hänen anomuksensa ei tulisi tältä kohden aiheuttaa toimenpidettä. Vaatimukseen lisäkorvauksen saamisesta 1917 ja 1918 vuoden henkilöluettelosten jäljennöksistä taas ei voida myöntyä, koska vaatimus on liian myöhään tehty. Kri sentähden esittää, että Kvsto Maaherralle annettavassa lausunnossa ehdottaisi, että esillä oleva anomus saisi raueta.

V. V.:

$15/1$ 1883 annetun asetuksen mukaan, joka oli puheena olevasta asiasta voimassa $27/11$ 1918 annetun asetuksen voimaan astumiseen asti, sai henkikirjoittaja tarkastetusta jäl-

jennöksestä lunastusta Smk 1:50 arkilta. Edellä mainittu Kvston ^{17/12} 1907 tekemä päätös on siis mainitun asetuksen mukainen. Jälkimmäisen asetuksen johdosta korotettiin lunastus Smk:an 2: 50 ensimmäiseltä ja 2 markkaan kultakin seuraavalta arkilta, minkä johdosta 1919 vuoden menosääntöön onkin henkikirjoittajalle merkitty entisestään korotettu määräraha.

Valiokunta asettuu samalle kannalle kuin Rkamari siinä, ettei ole kaupungin asia korvata sitä tulojen vähennystä, minkä henkikirjoittaja ehkä on kärsinyt, sen johdosta että liassa määrätty lunastus on osottautunut riittämättömäksi. Näin ollen ja kun lain mukaan suoritettava lunastus nykyään on henkikirjoittajan vaatimaa määrää suurempi, ilmoittanee Kvsto Maaherralle annettavassa lausunnossa, ettei Vsto katso olevan syytä kunnan varoista korvata henkikirjoittajan vuosina 1917 ja 1918 kärsimää tulojen vähennystä.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 11.

Elintarveministeriön vastauskirjelmä Kvtn esityksen johdosta, jossa anotaan ryhdyttäväksi erinäisiin toimenpiteisiin elintarpeiden hankinnan helpottamiksi Helsingin kaupungille.

^{17/12} 1918 tekemänsä päätöksen mukaisesti olivat Kvt Valtioneuvostolle esittäneet, että Elintarpeiden tuontikunnan yksinoikeus tuottaa maahan elintarpeita kumottaisiin tai, jollei tämä voisi tulla kysymykseen, että Helsingin Elintarvetoimikunnalle myönnettäisiin oikeus Tuontikunnan ohella tuottaa maahan sellaisia tavaroita, ja että Hallitus ottaisi harkittavakseen, eikö perunain kauppaa voitaisi julistaa vapaaksi tai mainitun tavaran rautatiekuljetusta koskevaa kieltoa kumota.

Nyttemmin on Elintarveministeriö vastaukseksi tähän esitykseen ilmoittanut, ettei Elintarpeiden tuontikunnalla milloinkaan ole ollut nimeomaista yksinoikeutta elintarpeiden tuontiin, vaan on se seikka, että vain Tuontikunta on tuottanut maahan tavaroita, johtunut siitä, että niistä maista, mistä tuontia on voinut tapahtua, se on ollut sallittu sillä nimenomaisella ehdolla, että tuonti tapahtuu valtion laskuun. Valtion asiamiehenä on siis ainoastaan Tuontikunta voinut tavaroita maahan tuottaa. Niissä maissa, missä vientiin nähden sellaisia ehtoja ei ole asetettu, on kussakin tapauksessa riippunut harkinnasta, kenelle tuontilupia on myönnetty. Tuontikunta hoitaa sopimuksen mukaan vain niiden elintarpeiden maahan tuontia, jotka valtio itse on ostanut, sekä niissä tapauksissa, jolloin jonkin maan hallitus vaatii joko yleensä tai määrättyyn tavaraan nähden, että niiden hankinta Suomeen on oleva keskitettynä yksin käsiin. — Perunakauppaan nähden huomautetaan, että jos se pääsisi vapaaksi, kävisi perunain hankinta armeijalle ja yleisille laitoksille aivan epävarmaksi, niin kauan kuin ei ole takeita että niiden tarve tuonnin avulla voidaan tyydyttää. Kun sitäpaitsi pakkoottoa alhaista korvausta vastaan on laajassa määrässä käytetty, tapahtuisi ilmeinen vääryys niille, joiden luona pakko-ottoa on toimitettu, elleivät he saisi korvausta pakko-ottohinnan ja vapaitten hintojen välisestä erosta, mikä taas tuottaisi valtiolle tuntuvaan menon.

V. V.:

Merkittäneen tiedoksi saaduksi.

Kvsto:

Merkittiin.

N:o 12.

Uudenmaan läänin Maaherran päätös Kvston esityksen johdosta että Helsingin kaupungille 20/12 1917 vahvistetun terveydenhoitojärjestyksen XIII luvun 6 §:n 1 ja 2 momentin määräysten soveltaminen siirrettäisiin toistaiseksi.

Sittenkuin Kvsto oli kokouksessaan 26/11 1918 maidonhankinnan helpottamiseksi kaupunkiin tehnyt Maaherralle alistuksen, että Helsingin kaupungille 20/12 1917 vahvistetun ja 20/12 1918 voimaan astuvan terveydenhoitojärjestyksen XIII luvun 6 §:n 1 ja 2 momentin määräysten soveltaminen siirrettäisiin toistaiseksi, 1 momentin määräysten kuitenkin ainoastaan mikäli nautaeläimiä koski, on Maaherra 19/12 1918 antamallaan päätöksellä Vston esitykseen myöntyen määrännyt, että edellä mainittujen määräysten soveltaminen on lykättävä toistaiseksi, 1 momentin määräyksen kuitenkin ainoastaan mikäli nautaeläimiä koskee.

V. V.:

Päätös saatettaneen Terveydenhoitolautakunnan tiedoksi sekä julkaistaneen kunnan asetuskokoelmassa.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 13.

Rkamarin esitys komitean asettamisesta laatimaan uutta satamajärjestystä ja -taksaa sekä satamakapteenin ja satamakonttorin muiden toimihenkilöiden johtosääntöä.

Satamakonttori on Rkamarille huomauttanut olevan tarpeellista, että satamataksa ja satamajärjestys mahdollisimman pian uudistettaisiin sekä että menneinä aikoina saavutetun kokemuksen pohjalla sekä huomioon ottamalla Skandinavian ja muiden Länsi-euroopan maiden satamaolojen järjestys laadittaisiin uusi satamajärjestys ja satamataksa samoin kuin satamakapteenin ja Satamakonttorin muiden toimihenkilöiden johtosäännöt. Tämän perustelemiseksi konttori mainitsee, että nykyinen 15/1 1879 vahvistettu satamataksa on monelta kohden vanhentunut ja hankala. Niinpä eivät satamajärjestyksessä mainitut satama-alueen rajat käy yhteen alueen nykyisten todellisten rajain kanssa. Niinikään on järjestyssäännöksiä osittain hankala soveltaa muuttuneiden olojen johdosta. Satamakapteenin ja Satamakonttorin muun henkilökunnan toimintaohjeet niinikään ovat hajallaan satamajärjestyksen eri säännöksissä. Erittäin suotavaa olisi, että laadittaisiin eri johtosäännöt kullekin eri toimihenkilöryhmälle; eritoten olisi satamakonstaapeleille ja muille alempiarvoisille toimihenkilöille suureksi helpotukseksi, jos heidän velvollisuutensa ja toimivaltansa olisi määriteltynä erityisessä lyhyessä ja helppotajuisessa johtosäännössä, niinkuin on laita Skandinavian maissa. Vuonna 1888 vahvistettu satamataksa niinikään on vanhentunut ja puutteellinen. Niinpä on niiden kotimaisten tavarain luettelo, joista siltamaksua kannetaan, nyttemmin epätäydellinen. Järjestettävä olisi niinikään kaupungin satamain proomuliikenne. Tässä kohden on kauan vallinnut se epäkohta, että proomuja, eritoten lautoja kuljetavia, pidetään kytkettyinä rantasiltoihin pitkät ajat kaupungin saamatta siitä vastaavaa tuloa. Satamaviranomaisten on vaikea saada asianomaisia noudattamaan määräyksiä

noiden proomujen siirtelemisestä. Satamajärjestyksen 5 §:ssä satamapäälylystölle suotu valta irroituttaa tai katkaisuttaa kiinnitysköydet tosin olisi tehokas keino, mutta niin jyrkkään toimenpiteeseen eivät viranomaiset mielellään ryhdy. Epäkohdan poistamiseksi olisi kannettava suhteellisesti korotettua maksua, jos tuollainen alus on satamassa yli määrärajan. Vastaavan muutoksen tekeminen satamataksaan suuresti helpottaisi sekä satamaliikennettä että satamapäälylystön toimintaa.

Satamataksasta puuttuu edelleen säännöksiä aluksista, jotka poikkeavat satamaan ainoastaan määräyksiä saadakseen, minkätähden niiltä kannetaan sama maksu kuin purkavilta ja kuormaavilta aluksilta. Tämä epäkohta olisi poistettava panemalla satamataksaan eri määräys asiasta.

Rkamari katsoo Satamakonttorin esittäneen painavia syitä ehdotuksensa tueksi ja on sitä mieltä, että ehdotus olisi sopivimmin toteutettavissa asettamalla komitea laatimaan Satamakonttorin tarkoittamia uudistusehdotuksia.

V. V.:

Valiokunta ehdottaa, että asia lähetettäisiin 8/10 1918 asetettuun komiteaan, jonka on selvittävä kysymystä kaupungin satamahallinnon keskittämisestä.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 14.

Rkamarin esitys korttelin N:o 534 jakamisesta kolmeen tonttiin sekä näiden tonttien vuokraamisesta.

Rkamari mainitsee, että Finska Elektroindustri A.B. oli pyytänyt saada ostaa Vallilan tontin N:o 534 tai myös joko lunastaa tai vuokrata korttelissa N:o 283 Sörnäsän Rantatien varrella sijaitsevan tehdastontin N:o 31. Asiasta antamassaan lausunnossa on kaupungin yleisten töiden Hallitus huomauttanut, että viimeksi mainittu tontti, joka aikanaan oli ostettu venäläisen sotaväen tarpeisiin, olisi varattava kaupungin omiin tarkoituksiin, esimerkiksi teknillisten laitosten työpajan paikaksi, koska se sijaitsee edullisella paikalla rautatieraiteen ja sataman vierellä. Vallilan korttelia N:o 534 taas ei voida yhtiölle myydä, koska aluetta ei ole otettu vahvistettuun kaupunginasemakaavaan. Sitä vastoin ei mikään estäisi vuokraamasta tätä aluetta tai sen osia teollisuustarkoituksiin, varsinkin kun alue on tontteihin jakamatta otettu kaupunginasemakaavaan ja nimenomaan on arveltu, että sitä ei voitaisi käyttää asuntotarkoituksiin. Kvsto on 8/2 1916 vahvistanut korttelin nykyisessä muodossaan, ja siitä lähtien on se katsottu olevan käytettävä teollisuusalueeksi. Lausunnon oheisessa kartassa oli Hallitus jakanut korttelin kolmeen noin 3,200 neliömetrin laajuiseen tonttiin sekä ehdottanut luoteisimman epätasaisen tontin alimmaksi hinnaksi 30 sekä molempain muiden tonttien hinnaksi 40 markkaa neliömetriltä, joten niiden kunkin vuosivuokra olisi 4,800, 6,400 ja 6,400 markkaa.

Rkamari on voinut yhtyä Hallituksen ehdotukseen. Hakijan anomukseen nähden on Kri ollut sitä mieltä, että sitä olisi puollettava, koska kysymyksessä on tuotannon edistäminen. Kun ei alueen lunastaminen kuitenkaan toistaiseksi voi tulla kysymykseen, on Kri mielestä alue annettava vuokralle esimerkiksi 30 vuodeksi. Jouduttaakseen ja edistääkseen teollisuustonttien aikaansaamista näillä seuduilla, oli Kri käskenyt Hallituk-

sen antaa ehdotuksen Pakaan ja Vallilan alueiden lopulliseksi kaupunginasemakaavaksi, joten m. m. hakija kohdakkoin voisi lunastaa puheena olevat vuokratontit omikseen. Puheenalaisten tonttien vuokramaksuihin nähden on Kri niinkään yhtynyt Hallituksen ehdotukseen.

V. V.:

Kun kysymys teollisuuden tilantarpeesta on käynyt yhä polttavammaksi, näyttää olevan kaupungineduskunnan epäämätön velvollisuus saattaa tämä kysymys viivyttelemättä ratkaisuun.

Valiokunta huomauttaa tämän yhteydessä, että Kvsto oli 7/5 1918 valinnut herrat Lars Krogiuksen, Paloheimon, J. Stjernvallin, Juho Kuosmasen, J. Tallbergin ja G. Estlanderin erikoiskomiteana valmistelemaan kysymystä kaupungin satamaolojen järjestämisestä koko laajuudessaan. Sen johdosta että kaupungin maanhankintapolitiikkaa ja teollisuuden tilantarvetta pohtimaan 24/10 1916 asetettu valiokunta oli, suoritettuaan loppuun tehtävänsä edellisen osan, katsonut kysymyksen alueiden osottamisesta tehdastonttien paikaksi liittyvän kysymykseen kaupungin satamaolojen järjestämisestä tai joka tapauksessa riippuvan viimeksi mainitun kysymyksen ratkaisusta, teki V. V. 8/10 1918 sen suuntaisen esityksen, että ensinmainittu uusi valiokunta, johon kuului kolme vanhan valiokunnan jäsentä, saisi nimenomaan tehtäväkseen antaa lausunnon myöskin teollisuustonttikysymyksestä sekä että aikaisemmalle valiokunnalle tässä kohden annettu tehtävä niin ollen peruutettaisiin.

Ehdotus kohtasi kuitenkin vastustusta Kvstossa, syystä että vastamainittuja kahta kysymystä ei katsottu olevan kytkettävä toisiinsa, minkätähden V. V. sai toimekseen antaa uuden lausunnon.

Edellä lausuttuun viitaten V. V. esittää, että Kvsto päättäisi kysymyksen teollisuustonttien ja varastopaikkain osottamisesta heti otettavaksi valmisteltavaksi erikoiskomiteassa (24/10 1916 tätä tarkoitusta varten asetettuun valiokuntaan kuuluivat herrat Norrmén, Elving, Paloheimo, L. Krogius, J. Castrén, Lindberg, Lindfors ja Engström), jonka on tehtävä esitys asiasta; ja ehdottaa V. V., että aikaisemman valiokunnan tehtävä peruutetaan ja kysymys alueiden osottamisesta teollisuustonttien paikaksi annetaan kiireellisesti valmisteltavaksi edellä mainittuun kaupungin satamaoloja järjestämään 7/5 1918 asetettuun komiteaan, johon lisäksi valitaan herra Tanner, senaattori J. Castrén, Rkmin puheenjohtaja hra Lindfors ja lakit. kand. Lauri af Heurlin.

Mitä nyt esillä olevaan esitykseen tulee, ehdottaa V. V., että se lähetetään vastamainittuun lisättyyn komiteaan, jonka on kiireellisesti annettava lausuntonsa.

Kvsto:

V. V:n ehdotus teollisuustonttien ja varastopaikkain osottamista koskevan kysymyksen valmistelusta hyväksyttiin ja lisätyn komitean jäseniksi valittiin senaattori J. Castrén, vt Tanner, Rkmarin puheenjohtaja, herra Lindfors ja vt Hugo Lindberg.

Esillä oleva Rkmarin esitys lähetettiin mainitussa tarkoituksessa lisättyyn komiteaan.

N:o 15.

Rkmarin esitys määrärahan osottamisesta Helsingin pitäjän Talin kylän Reimarsin tilalla toimeenpantavain mittaus- ja vaakitus töiden kustantamiseen.

Rkamari mainitsee, että välikirja, jonka mukaan Talin kylässä sijaitseva, Helsingin kaupungille lahjoitettu Reimarsin tila on ollut vuokrattuna leskivapaaherratar Julia Ram-

saylle, menee umpeen 1/11 1919 sekä että vuokraaja on anonut vuokraa pitennettäväksi esimerkiksi 25 vuodeksi. Sittenkun kaupungin yleisten töiden Hallitus oli siltä vaaditussa lausunnossa huomauttanut, ettei vuokran pitentäminen ollut kaupungin edun mukaista, oli Kri käskenyt Hallituksen antaa ehdotuksen tilan vastaisesta käyttämisestä. Tämän johdosta oli Hallitus ehdottanut, että rannikkoradan pohjoispuolella sijaitseva tilan osa luovutettaisiin asunto- ja viljelystarkoituksiin sekä radan eteläpuolinen osa teollisuustarkoituksiin. Sen ohessa oli Hallitus ehdottanut, että se saisi toimitettuaan tilan vaakituksen antaa lopullisen ehdotuksen alueiden käyttämisestä, sekä anonut 9,000 markan määrärahaa tarpeellisten mittaus- ja vaakitus töiden toimittamiseen.

Sittenkuin Boxbacka A.B. oli siltä tiedusteltua, olisiko se halukas ottamaan tilan vuokralle, ilmoittanut, ettei se voinut tilaa edullisesti käyttää, oli Kri katsonut voivansa hyväksyä Hallituksen ehdotuksen sekä käskenyt Hallituksen antaa lopullisen ehdotuksen tilan käyttämisestä. Kun sitä varten kuitenkin olisi toimitettava mittaus- ja vaakitus töitä ja kuluvan vuoden menosääntöön kaupungin ostamain maatilain kartallepanoa ja korkeusmittausta varten merkitty 10,000 markan määräraha tarvitaan muihin tarkoituksiin, esittää Kri, että Vsto käyttövaroistaan osottaisi 9,000 markkaa edellä mainittuja Reimarsin tilalla toimitettavia töitä varten.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Rkamarin esitykseen myönnyttiin.

N:o 16.

Rkamarin esitys XIII kaupunginosan korttelien N:o:jen 402 ja 403 kaupunginasemakaavan muuttamisesta (Pain. asiakirj. N:o 27 vuodelta 1918).

Musiikkilautakunta ilmoittaa kaikin puolin yhtyvän Rkamarin asiasta tekemään ehdotukseen.

V. V.:

Ilmoittaen, että Kvston 17/4 1917 hyväksymä kaupunginasemakaavan muutos on 19/7 1918 asianmukaisesti vahvistettu, puoltaa valiokunta Rkamarin esitystä hyväksyttäväksi.

Kvsto:

Rkamarin esitykseen myönnyttiin.

N:o 17.

Rkamarin ilmoitus leskirouva Vilhelmina Sofia Bergmanin Helsingin kaupungille lahjoittamaa rahastoa koskevasta asiasta.

Rkamari mainitsee, että leskirouva Vilhelmina Sofia Bergman, joka kuoli marraskuussa 1918, on testamentissaan määrännyt että, sittenkuin erinäisille yksityisille hen-

kilöille tulevat rahamäärät on maksettu, on hänen jäämistönsä ylijäämä annettava Rkamarin hoidettavaksi erityisenä „Bergmanin aviopuolisojen lahjoitusrahastona“. Rahasto tulee Helsingin kaupungin hyväksi siten, että sen korot Kvston määräyksen mukaan vuosittain käytetään turvattomien lasten avustamiseksi. Koroilla olisi testamenttaajan hauta pantava kuntoon ja siihen hankittava hautakivi sekä kustannettava hänen ja hänen miesvainajansa hautain kunnossapito. Rahaston koroista olisi edelleen annettava testamenttaajan veljelle Axel Evert Herman Rönholmille 125 markkaa kuukaudessa niin kauan kuin hän elää ja korkovarain ylijäämä annettava neiti Maria Kirileffille hänen elinaikanaan. Veljen kuoltua käytetään hänen korko-osuutensa rahaston tarkoituksiin ja samaten neiti Kirileffin osuus hänen kuoltuaan, paitsi 600 markkaa, jotka vuosittain on maksettava neiti Sofia Malosinille niin kauan kuin hän elää. Rkamari esittää, että Vsto vastaanottaisi puheena olevan testamentin ja antaisi Krin toimeksi valvoa sen.

V. V.:

Puolletaan, ja käskettäneen Rkmarin pitää huolta testamentin valvomisesta.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 18.

Rkamarin esitys korttelissa N:o 58⁴ olevain Kangasalan tien tonttien N:ojen 5 ja 7 sekä I. Viertotien tontin N:o 85 vuokraamisesta Helsingin Raitiotie- ja Omnibussosakeyhtiölle.

Raitiotie- ja Omnibussosakeyhtiö on anonut saada 1945 vuoden loppuun vuokrata edellä mainitut tontit, jotka rajoittuvat yhtiön aikaisemmin vuokraamiin I. Viertotien tontteihin N:oihin 81 ja 83. Kun yhtiö aikoo näille tonteille rakennuttaa lisääntyneen liikenteen vaatimia makasiineja ja vaunuhalleja sekä järjestelyraiteita, olisi Rkamarin mielestä nämä tontit vuokrattava yhtiölle, vaikka ne onkin tarkoitettu rakennettaviksi tavallisessa järjestyksessä. Kaupungin yleisten töiden Hallitus puoltaa hakemusta sillä ehdolla, että tonteille rakennetaan ainoastaan makasiineja ja vaunuhalleja, sekä ehdottaa, että vuokramaksu tähän nähden määrättäisiin 2 markaksi neliömetriltä eli tasaluvuin 5,000 markaksi vuodessa molemmilta tonteilta yhteensä. Rkamari on katsonut vuokrauden olevan määrättävä päättyväksi 1940 vuoden lopussa, jolloin yhtiön muidenkin lähtitienoolta vuokraamain tonttien vuokrakausi päättyy. Yhtiöllä on tilaisuus myöhemmin anoa vuokrauden pitentämistä toimikautensa loppuun. Rkamari sentähden anoo valtuutusta saada ³¹/12 1940 asti Raitiotie- ja Omnibussosakeyhtiölle vuokrata puheena olevat tontit 5,000 markan vuosivuokrasta.

V. V.:

Rkamarin esitystä puolletaan yleisten töiden Hallituksen esittämin lisäehdoin, että yhtiö saa tontteja käyttää ainoastaan makasiinirakennusten ja vaunuhallien paikaksi.

Kvsto:

Rkamarin esitys hyväksyttiin siten muutettuna, että yhtiö saa tonteille teettää, paitsi makasiinirakennuksia ja vaunuhalleja, myöskin vartijan asunnon.

N:o 19.**Rkamarin esitys erään Merholmassa sijaitsevan huvilan lunastamisesta kaupungin omaksi.**

Kirvesmies Oskar Nikolai Johansson, jolla Merholmassa on huvila mainitun saaren vuokraajan rouva S. Jonssonin vuokraamalla alueella (vrt. Kvstön pain. asiakirj. N:o 29 vuodelta 1918) ja jonka vuokrakausi päättyy ^{18/8} 1920, on tarjonnut huvilansa kaupungin lunastettavaksi 16,000 markan hinnasta. Kun kaupungille kieltämättä oli tärkeää saada omakseen mainittu kaupungin alueeseen rajoittuva rakennus, oli Rkamari arvioinut rakennuksen, joka silloin oli arvattu 14,000 markan hintaiseksi, minkätähden Kri pitää pyydettyä 16,000 markan hintaa kohtuullisena ja puoltaa tarjousta hyväksyttäväksi sekä tarvittavan rahamäärän osottamista etuantina kaupunginkassasta ja sitten pantavaksi maksettavaksi lainavaroista.

Asiasta antamassaan lausunnossa on kaupungin yleisten töiden Hallitus ollut sitä mieltä, että lunastettavaksi tarjottu huvila ei ole kaupungille tarpeellinen ennen vuokrauden umpeen menemistä mikäli koskee mahdollisuutta Merholmassa teettää ne yleiset työt, joita päätös saaren käyttämisestä vaatii.

V. V.:

Kaupungin yleisten töiden Hallituksen esittämiin seikkoihin katsoen evättäneen Rkamarin esitys.

Kvsto:

Rkamarin esitykseen myönnyttiin, ja oli kauppahinta maksettava 1917 vuoden obligationilanan varoista.

N:o 20.**Rkmrin esitys määrärahan osottamisesta tilapäisen kolmannen sihteerin ja tilapäisen toisen vahtimestarin palkkaamiseksi kaupungin vuokralautakuntiin.**

Vuokralautakunnat ilmoittavat työnsä lisääntyneen siinä määrin, että on täytynyt asettaa tilapäinen kolmas sihteeri ja tilapäinen toinen vahtimestari ^{15/1} ja ^{1/5} 1919 väliseksi ajaksi.

Rkmri pitää esitystä nykyisten tavattomain vuokraolojen johdosta perusteltuna sekä esittää, että Kvsto käyttövaroistaan osottaisi tilapäisen sihteerin palkkaamiseksi 500 ja tilapäisen vahtimestarin palkkaamiseksi 200 markkaa kuukaudessa ^{15/1} ja ^{1/5} 1919 välisenä aikana eli yhteensä 2,450 markkaa.

V. V.:

Esitystä puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 21.

Kasvatuslautakunnan esitys Lautakunnan oikeuttamisesta käyttämään turvattomain äitien hyväksi lahjoitetun Adolf Holmgrenin rahaston korkovaroja.

Kasvatuslautakunta mainitsee, että rouva Mathilda Thölgren ja neiti Gustava Holmgren, jotka olivat Helsingin kaupungille lahjoittaneet 20,000 markkaa hoidettavaksi Adolf Holmgrenin lahjoitusrahastona, sillä ehdolla että lahjoittajat elinaikanaan saavat kantaa pääoman koron 5 %:n mukaan lukien, ovat nyttemmin kuolleet, joten rahastoa voidaan 1/7 1891 tehdyn lahjakirjan määräysten mukaan käyttää turvattomain nuorten, etusijassa tšekäläisestä lapsenpäästölaitoksesta päässeiden äitien avustamiseksi, niin että heille, jos sekä äiti että lapsi ovat terveet sekä lasta hyvin hoidetaan ja yksinomaan äiti sitä imettää, saavat ensimmäisenä kuukautena 25, toisena ja kolmantena 20, neljäntenä 15 sekä viidentenä ja kuudentena kuukautena 10 markan etuannin. Kun avioliiton ulkopuolella syntyneitä lapsia varten oleva Lautakunnan osasto harjoittaa saman suuntaista vapaaehtoista avustustoimintaa, esittää Lautakunta, että se saisi tilityksen ehdolla käyttää laitoksen korkovarat puheena olevaan tarkoitukseen.

Rkamari huomauttaa, että Kvsto on 24/11 1891 päättänyt vastaanottaa lahjoituksen hoidettavaksi samalla tavalla kuin valtioneuvos Pippingsköldin samaan tarkoitukseen lahjoittamaa rahastoa. Lahjoitusrahaston pääoma on nykyään noin 40,000 markkaa, ja Kri esittää, että sen korkovarat annettaisiin tilityksen ehdolla Lastenhoitoyhdistyksen käytettäväksi lahjakirjassa mainittuun tarkoitukseen.

V. V.:

J. A. J. Pippingsköldin rahaston korkovaroista on annettava kuukausiavustuksia tšekäläisessä lapsenpäästölaitoksessa päästetyille turvattomille äideille. Lastenhoitoyhdistys käyttää korkovarat Kvston päätöksen mukaan.

Valiokunta puoltaa Kasvatuslautakunnan esitystä, että Lautakunta käyttää puheenalaiset korkovarat lahjakirjan määräysten mukaisesti.

Kvsto:

Myönnyttiin V. V:n ehdotuksen mukaisesti.

N:o 22.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ilmoitus eräiden määrärahain ylittämisestä.

Johtokunta mainitsee, että 1918 vuoden menosääntöön on merkitty polttoaineita varten 88,000, ilmoituksia, kansliamenoja y. m. varten 7,000 sekä sekalaisia menoja varten 3,000 markkaa. Johtokunnan esityksestä on Kvsto 10/12 1918 myöntänyt 3,000 markan lisäyksen molempiin viimeksi mainittuihin määrärahoihin, mutta kun edellä mainitut kolme määrärahaa ovat osottautuneet riittämättömiksi, on johtokunnan täytynyt ylittää ensinmainittu 30,000 ja molemmat jälkimäiset 3,000 markalla. Kun viime vuoden tilit oli

päätettävä mahdollisimman pian, ei johtokunta ollut katsonut voivansa odottaa Vston myöntymistä ylitykseen, vaan anoo nyt tämän toimenpiteensä hyväksymistä.

Rkamari puoltaa esitystä.

V. V.:

Puolletaan, ja osotettaneen rahat Kvston käyttövaroista tilityksen ehdolla.

Tämän yhteydessä V. V. ehdottaa, että Hätäapukomitean kokoonpano uudistetaan ja että vaali toimitetaan Vston kokouksessa ²⁵/₂.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 23.

Hätäapukomitean esitys määrärahan osottamisesta hätäaputöiden jatkamiseen.

Kun työttömäin luku kaupungissa on viime aikoina lisääntymistään lisääntynyt, minkä johdosta Hätäapukomitean on täytynyt hankkia työtä yhä useammille henkilöille, ja kun edelleen on tarpeellista laajentaa näitä töitä, ilmoittaa komitea tarvitsevansa lisävaroja 300,000 markkaa. Työnvälitystoimiston kirjoissa on työttömiä nykyään noin 660 naista ja 800 miestä, jotka työnpuutteen johdosta eivät kykene elättämään itseään ja perhettään. Mainittavampia yleisiä töitä ei tänä talvena enää liene odotettavana, kun hallituksen toimeenpanemissa töissä, Turun kasarmin purkamisessa ja Helsingin pitäjän viertotöissä, jo on täysi työvoima. Komitean töissä ²⁵/₁ oli 815 naista ja 62 miestä jaettuina seuraaville työmaille:

Boxbackassa	120	naista	62	miestä
Naisjärjestöjen työpajassa Salomoninkadun varrella	290	”	—	”
I. Viertotien 7:ssä	180	”	—	”
Kaupunkilähetyksen Betaniassa	58	”	—	”
Pesulaitoksessa, Sepänkadun 19:ssä	50	”	—	”
S:n I. Viertotien 7:ssä	26	”	—	”
Ompelutyöpajassa, I. Henrikinkadun 17:ssä	91	”	—	”
Yhteensä	815	naista	62	miestä

Paitsi näitä saa satakunta naista kotityötä, joten komitea nykyään antaa työtä noin 1,000 hengelle. Niinkuin komitean ¹³/₁₂ 1918 antamasta kirjelmästä näkyy, on osottautunut mahdottomaksi järjestää töitä niin, että ne läheskään kannattaisivat. Varsinkin on alenevien hintain johdosta vaikea hankkia kannattavaa ompelutyötä. Komitean mielestä olisi näitä töitä kuitenkin jatkettava, koska ne joka tapauksessa käyvät edullisemmiksi kuin suoranaisten raha-avustusten antaminen. Suuri osa komitean menoista johtuu Boxbackassa teetetyistä töistä, jotka eivät tuota käteistä korvausta. — Kvston ¹/₁₀ 1918 myöntämät ynnä edellisistä tilityksistä jäljellä olevat varat on käytetty seuraavasti:

Debet.

Kredit.

Ompelutöistä:

Varoja ^{30/9} 1918 Smk 410,118: 43	Kaupunkilähetys	Smk 23,828: 13
Kvsto myöntänyt	Pelastusarmeija	" 1,440: —
^{26/11} 1918.... " 200,000: —	Naisjärjestö	" 391,487: 50
S:n ^{17/12} 1918.. " 300,000: —	Työtupa I. Henrikinkatu 17	" 34,000: —
	Erinäiset tarveaineet	" 12,106: —
	Pesulaitos Puritas	" 90,105: 65
	S:n I. Viertotie	" 11,950: 65
	Boxbackan työt	" 148,073: 25
	Voikukan juurien keruu	" 408: 25
	Elintarpeiden alennuskupongit ..	" 3,763: 30
	Puujalkineiden osto	" 23,232: —
	Erinäiset viime tilissä luetellut laskut	" 118,784: 72
	Kalusto	" 4,605: 70
	Kulut	" 14,672: 22
	Kassa	" 31,661: 06
<u>Yhteensä Smk 910,118: 43</u>	<u>Yhteensä Smk 910,118: 43</u>	

Samalla komitea ilmoittaa varoja nykyään olevan:

Kassa	Smk 31,661: 06
Valmiita töitä, työaineita y. m.	" 35,449: 55
Saamisia valmiista ompelutöistä	" 40,500: —
Saippuaa ja kemikallioita pesulaitoksissa	" 60,915: 70
Puujalkineita	" 45,412: —
Kalusto	" 4,605: 70
	Smk 218,544: 01
Jos vähennetään maksamattomat puujalkine- ja saippualaskut	" 52,550: —
	<u>jää jäljelle Smk 165,994: 01</u>

Komitea pyytää saada käyntiin panemainsa hätäaputöiden jatkamiseen 300,000 markkaa. Rkmri puoltaa.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Kvsto osotti käyttövaroistaan 300,000 markkaa Hätäapukomitealle tilityksen ehdolla käytettäväksi puheena olevaan tarkoitukseen ja V. V. sai tehtäväkseen ^{25/2} pidettävään kokoukseen antaa ehdotuksen Hätäapukomitean kokoonpanosta ja valitsemistavasta.

N:o 24.

Hätäapukomitean toimintakertomus vuosilta 1917—1918.

Sosiaalilautakunta lähettää Kvstolle edellä mainitun kertomuksen ilmoittaen, ettei se ole aiheuttanut muistutusta Lautakunnan puolelta. Hätäapukomitean tilit todisteineen on Lautakunta pyynnöstä lähettänyt Revisionikonttoriin.

V. V.:

Kertomus, joka on nähtävänä Kvston kansliassa, pantaneen pöydälle ensi kokoukseen.

Kvsto:

Pantiin pöydälle.

N:o 25.

Kaupungin Kirjastohallituksen kirjelmä kaupunginkirjaston apulaishoitajan virkaa koskine hakukirjoineen.

Mainittua virkaa ovat säädetyn hakuajan kuluessa hakeneet amanuenssi Simo Pakarinen, fil. maist. H. Impivaara, fil. kandidaatit H. Cannelin ja N. Lahtinen, kirjailija O. A. Joutsen, rovasti K. Helén, fil. maist. A. Edgren, kansakoulunopettaja B. Nordling, opettajatar Hilja Mattila, ylioppilaat Saima Bäcklund, Väinö O. Koistinen, L. M. Sainio ja Uno S. J. Sirén, herra Karl E. Ongelin sekä, hakuajan umpeenmentyä, Saima Kujansuu. Näistä on amanuenssi Pakarinen sittemmin pyytänyt, ettei hänen hakemustaan otettaisi huomioon. Hakijoihin nähden käy hakukirjoista selville seuraavaa:

Impivaara, Heikki, on syntynyt 1876, ylioppilas 1895, fil. kand. 1905 arvosanalla laudatur germaanisessa ja romaanisessa kielitieteessä sekä estetiikassa ja uudemmassa kirjallisuudessa; kuunnellut opetusta suomalaisessa normaalilyseossa 1905, harjoittanut kieliopintoja ulkomailla ja toiminut Uuden Suomettaren aputoimittajana 1899—1909; Aika lehden perustajia sekä lehden toimituskomitean jäsen 1906—09, Kirjastolehden toimittaja 1908—09, Kansanvalistusseuran kirjastovaliokunnan jäsen s. v.; ruotsin, saksan ja ranskankielen opettajana eräissä Turun kaupungin oppilaitoksissa 1908—09, Raahen kansankirjaston johtokunnan jäsen ja puheenjohtaja vuodesta 1913, Raahen porvari- ja kauppakoulukirjaston hoitaja vuodesta 1916; latinan opettajana Raahen keskikoulussa 1918, saksan ja ranskan sekä suomen ja ruotsin kielen vakainainen opettaja Raahen porvari- ja kauppakoulussa vuodesta 1909; hoitanut viimeksi mainitulla paikkakunnalla useita luottamustehtäviä; julkaissut moniaita pienempiä kirjallisia ja paikallishistoriallisia tutkielmia ja kaunokirjallisia kirjoituksia sekä lukuisia suomennoksia ranskalaisten, englantilaisten, saksalaisten ja espanjalaisten kirjoittajain teoksista; oheenanee säädetyt todistukset kotimaisten kielten taidosta;

Cannelin, Helle, on syntynyt 1896, ylioppilas 1914, fil. kand. 1918 arvosanalla laudatur koti- ja ulkomaaisessa historiassa sekä kansantaloudessa; ottanut osaa Kansanvalistusseuran 1912 ja yliopistollisten kesäkurssien yhteydessä Turussa 1914 toimeenpantuihin kirjastokursseihin, harjoitellut Helsingin kaupungin kirjastossa 1914 ja sittemmin toiminut saman kirjaston v. t. amanuenssina eri aikoina yhteensä noin 30 kuukautta; Kirjastolehden toimitussihteeri 1917 vuoden alusta; nuorempi amanuenssi yli-

opiston kirjastossa 1918; oheenpanee todistukset kotimaisten kielten taidosta sekä sangen kiittävät lausunnot toiminnastaan Helsingin kaupungin kirjastossa ja ylioppilaskirjastosta samoin kuin työstään Kirjastolehden toimituksessa ja osanotostaan edellä mainituihin kirjastokursseihin;

Lahtinen, Niilo, on suorittanut fil. kand. tutkinnon 1917 arvosanalla laudatur suomen kielessä ja kirjallisuudessa sekä Suomen ja Skandinavian historiassa, harjoittanut yliopistossa kirjallisuushistorian ja estetiikan opintoja; suomen ja ruotsin kielen v. t. nuorempi lehtori Oulun suomalaisessa keskikoulussa kevätlukukaudella 1918; vakinainen suomen kielen ja historian opettaja Raahen keskikoulun jatkuoluokilla syyslukukauden 1918 alusta sekä mainitun koulun kirjastonhoitaja;

Joutsen, O. A., on syntynyt 1878, ylioppilas 1897, opiskellut yliopistossa suomen kieltä ja kirjallisuutta, yleistä historiaa, estetiikkaa, uudempaa kirjallisuutta y. m.; Uuden Suomettaren aputoimittajana hoitanut m. m. n. s. sivistysosastoa; toiminut Porvoossa ja Jyväskylässä sanomalehden v. t. ja vakinaisena päätoimittajana, Kyläkirjaston ja Kyläkirjaston Kuvalehden toimitussihteerinä, Nuori Voima ja Maailma nimisten aikakauslehtien aputoimittajana, Verner Söderströmin kirjankustannusliikkeen avustajana ja neuvojana; nykyään Porvoon maalaiskunnan elintarvelautakunnan kansliapäällikkönä ja sihteerinä; julkaissut vähäisiä taidehistoriallisia kirjoitelmia, matkailijaoppaan Jyväskylää ja sen ympäristöä varten, 4 nidettä Nuorten kirjastoa ja muuta nuorisokirjallisuutta sekä lukuisia ulkomaisten teosten suomennoksia; oheenpanee kiittävät todistukset toiminnastaan sanomalehtimiehenä sekä Porvoon maalaiskunnan elintarvelautakunnan kansliapäällikkönä ja sihteerinä;

Helén, Konstantin, on syntynyt 1861, suorittanut papintutkinnon 1886 sekä tutkinnon vakinaisen viran saamiseksi 1890; palvellut kirkkoherran apulaisena Valkealassa ja Säkikjärvellä 1886—89, armovuodensaarnaajana Luumäellä 1889—90, v. t. kirkkoherrana Nurmijärvellä, Raudussa ja Jaakkimassa 1890—96; Käkisalmen kaupunki- ja maaseurakunnan kirkkoherra 1895, Käkisalmen rovastikunnan lääninrovasti 1909;

Edgren, Anders, on syntynyt 1877, ylioppilas 1900, fil. kand. arvosanalla laudatur pohjoismaiden historiassa 1909; v. t. saksan ja suomen kielen sekä historian opettaja Helsingin Uudessa ruotsalaisessa oppilaitoksessa 1906—07; vakinainen humanististen oppiaineiden opettaja Närpiön maamies- ja emäntäkoulussa 1909—1915; mainitun oppilaitoksen johtaja 1915;

Nordling, Bruno, on syntynyt 1878, päästötodistus Uudenkaarlepyyn seminaarista 1900; toiminut opettajana eri kansakouluissa vuodesta 1900; vakinainen opettaja Maalahden kansakoulussa vuodesta 1911; tehnyt opintomatkoja Ruotsiin, Norjaan, Tanskaan, Saksaan ja Amerikkaan; julkaissut kirjoitelmia kouluasioista sekä ruotsinnoksia ja suomennoksia;

Mattila, Hilja, on syntynyt 1885, toiminut opettajattarena K. Verkon valmistavassa seminaarissa Helsingissä sekä seminaarin alemman kansakoulun johtajattarena 1909—18;

Bäcklund, Saima, ylioppilas 1915, oheenpanee todistukset ruotsin, suomen ja venäjän kielen taidosta;

Koistinen, Väinö O., on yliopistossa harjoittanut lakitieteellisiä opintoja sekä suorittanut tutkinnon eräissä oppiaineissa; oheenpanee todistukset suomen, ruotsin, saksan ja venäjän kielen taidosta;

Sainio, Lauri Mikael, on syntynyt 1893 ja on oman ilmoituksensa mukaan alotteleva kirjailija;

Ongelin, Karl E., on käynyt neljä luokkaa Helsingin ruotsinkielistä normaalilyseota sekä alemman kurssin Weckmanin yksityisessä kauppakoulussa Helsingissä; oheenpanee todistuksen suomen ja ruotsin kielen taidosta;

Sirén, Uno S. J., ja Kujansuu, Saima, eivät ole hakemustensa ohien panneet lähempiä tietoja itsestään.

Kirjastohallitus on asiasta antamastaan lausunnossa huomauttanut, että ainoastaan kirjastotoimintaan perehtyneiden henkilöjen pitää tulla kysymykseen puheena olevaa virkaa täytettäessä. Semmoisia ovat hakijat Cannelin, Impivaara ja Lahtinen, joista Hallitus asettaa etusijaan hakija Impivaaran ja toiseen sijaan hakija Cannelinin, jolla tosin on suuremmat kirjastoansiot kuin hakija Impivaaralla, mutta joka kirjallisuuden tuntemiseen ja kielitaitoon nähden on viimeksi mainittua heikompi.

V. V.:

Asia pantaneen pöydälle ensi kokoukseen.

Kvsto:

Pantiin pöydälle.

N:o 26.

Kansanravintohallituksen esitys viljelyspalstain vuokraamisesta vähävaraiselle väestölle useammaksi vuodeksi yhteen jaksoon.

Mainiten, että kesäksi 1918 oli kaupungin mailta vuokrattu perunan viljelyspalstoja 5,435 eri henkilölle, ja kun on luultavaa, että näitä palstoja vastaisuudessa vuokrataan yhä lisääntyvässä määrässä sekä kun näin monilukuisten palstain vuosittain uudistuva luettelominen tuottaa huomattavasti lisätyötä, on Kansanravintohallitus Kvstolle esittänyt, että nämä viljelyspalstat vastedes saataisiin vuokrata joko viideksi tai ainakin kolmeksi vuodeksi kerrallaan, kuitenkin niin että vuokraajan on kutakin viljelyskautta varten annettava vuokrasopimuksensa hallituksen uudestaan leimattavaksi ja, jos katujen tekeminen tai muut seikat vaativat vuokratun alueen käyttämistä muuhun tarkoitukseen, olisi vuokraajan suostuttava ottamaan palstansa jostakin toisesta paikasta.

Kaupungin yleisten töiden Hallitus on antamassaan lausunnossa puoltanut palstain vuokraamista kerrallaan kolmeksi vuodeksi Kansanravintohallituksen esittämien ehdoin.

Rkamari niinikään puoltaa esitystä, vaikka arveleekin viljelyspalstain kysynnän säännöllisten olojen palauduttua tuntuvasti vähenevän. Tämän yhteydessä Kri ilmoittaa aikovansa Kvstolle ensi tilassa tehdä esityksen erikoisen lautakunnan asettamisesta käsittelemään kaupungin maakysymyksiä, ja saisi tämä lautakunta ratkaistavakseen myöskin näiden viljelyspalstain käyttämistä koskevat asiat.

V. V.:

Siihen nähden että asianomaiset viljelyspalstain vuokraajat suuremmalla harrastuksella viljelevät palstojaan, jos tietävät saavansa käyttää niitä useamman vuoden, puoltaa V. V. ehdotusta puheenalaisten viljelyspalstain vuokraamisesta enintään 5 vuodeksi kerrallaan ja Kansanravintohallituksen esittämien ehdoin.

Kvsto:

Kansanravintohallituksen esitykseen myönnyttiin V. V:n ehdotuksen mukaisesti, minkä lisäksi asianomaisille vuokraajille suotiin etuoikeus vuokransa pitentämiseen.

N:o 27.**Holhouslautakunnan esitys yhden jäsenen valitsemisesta Lautakuntaan nelivuotiskaudeksi 1919—1922.**

Holhouslautakunta ilmoittaa, että aika, joksi lakitieteentohtori Alexander Wilhelm Gadolin on valittu lautakunnan jäseneksi, päättyi 1918 vuoden umpeen mennessä, sekä pyytää valitsemaan jäsenen eronneen sijaan nelivuotiskaudeksi 1919—1922.

Lautakunnassa ovat jäljellä esittelijäsihteeri J. A. Nordman, puheenjohtajana, sekä hallintoneuvos Axel Rikberg ja lakitieteenkandidaatti Gustaf Norrmén jäseninä.

V. V.:

Vaali perustuu holhouslain määräykseen.

V. V. esittää, että Vsto valitsisi lakit. kand. Eino Pekkalan Holhouslautakunnan jäseneksi vuosiksi 1919—1922.

Kvsto:

Holhouslautakunnan jäseneksi vuosiksi 1919—1922 valittiin lakit. kand. Eino Pekkala.

N:o 28.**Kaupungin yleisten töiden Hallituksen lausunto „Teollisuuskadun työntekijäin“ palkan-
korotusvaatimuksen johdosta.**

Kokouksessaan ¹⁶/₁ 1919 päätti Kvsto kaupungin yleisten töiden Hallituksen kiireellisesti käsiteltäväksi lähettää „Teollisuuskadun työntekijäin“ samana päivänä Vstolle tekemän esityksen että heidän tuntipalkkansa korotettaisiin Smkasta 2: 10—2: 20 Smkaan 3: — sekä että heille maksettaisiin sama kalliinajanlisäys, minkä muut elatusvelvolliset työntekijät saavat kaupungin työmailla. Tämän johdosta on Hallitus lausunut seuraavaa:

Kirjelmässä ⁹/₁₂ 1918 käski Rkamari Hallituksen ottaa harkittavaksi, voitaisiinko niille noin 500 miehelle, jotka tuohon aikaan olivat työttöminä ilmoittautuneet kaupungin työnvälitystoimistoon, hankkia työansiota kaupungin töissä, minkä ohessa Kri lausui mielipiteenään, että mainittua tarkoitusta varten olisi mikäli mahdollista järjestettävä työtä erikseen sekä ettei useimmille näistä työntekijöistä olisi maksettava samaa palkkaa kuin kaupungin töissä aikaisemmin olleille, täysin työkykyisille, kelvollisille työntekijöille.

Kirjelmässä ¹³/₁₂ 1918 teki Hallitus Rkamarille ehdotuksen niistä töistä, joita sopisi panna käyntiin edellä mainittua tarkoitusta varten, sekä ehdotti m. m., että Pakaassa ennen viime vuoden kapinan puhkeamista alotetut, mutta kapinan johdosta keskeytyneet työt suoritettaisiin loppuun. Mitä näissä töissä maksettaviin palkkoihin tuli, piti Hallitus periaatteellisesti oikeana, ettei palkkaa määrättäisi samojen perusteiden mukaisesti kuin sitä maksetaan kaupungin vakinaisissa töissä oleville työntekijöille. Tällä menettelyllä arveli Hallitus saavutettavan sen edun, että työnetsijäin tulva jossain määrin seisahtuisi ja ainoastaan ne työntekijät, joilla ei ollut muita toimeentulomahdollisuuksia, pyrkisivät näihin töihin. Kun kuitenkin ammattityöläisten, porarien ja kivityöntekijäin, kysyntä paraikaa oli suuri, ei mainittua menettelyä voitaisi soveltaa viimeksi mainitun laatuisiin työntekijöihin, mutta Pakaan alueen ja ehkä muissakin kaduntasoitustöissä voitaisiin alempaa palkka-asteikkoa soveltaa n. s. apureihin nähden, minkätähden Hallituksen mie-

lestä ei olisi annettava kalliinajanlisäystä missään muodossa, mutta elatusvelvollisille työntekijöille kuitenkin maksettava hiukan korkeampi tuntipalkka kuin naimattomille työntekijöille. Hallitus sentähden ehdotti, että elatusvelvollisille työntekijöille maksettaisiin tuntipalkkaa Smk 2: 20—2: 60 ja muille Smk 2: — —2: 20, itsekunkin työkykyisyyden mukaan. Urakkatyöstä olisi kuitenkin maksettava yleisten tariffien mukaan, ja ammattityöläisille olisi näissäkin töissä maksettava palkkaa Rakennuskonttorin muissa töissä noudatettujen perusteiden mukaan.

Rkamarin ilmoitettua hyväksyvänsä edellä mainitun työohjelman sekä niinkään Hallituksen esittämät palkkausperusteet aloitettiin Teollisuuskadun työt. Sitä ennen oli Rakennuskonttori pyytännyt kunnan työnvälitystoimistoa ilmoittamaan Teollisuuskadun töihin neuvotuille työläisille tästä työstä maksettavan palkan perusteet. Näissä töissä maksetut tuntipalkat ovat vaihdelleet 2 markasta 2 markkaan 60 penniin, jota vastoin alin tuntipalkka Rakennuskonttorin vakinaisissa töissä on ollut Smk 2: 65, mihin lisäksi tulee Smk 1: 60 päivässä kutakin työntekijän elätettävänä olevaa 15 vuotta nuorempaa lasta kohti, enintään kuitenkin 5 lapsen osalle.

Käsitellessään esillä olevaa palkkavaatimusta on Hallitus edelleen ollut sitä mieltä, että sen noudattamat palkkausperiaatteet ovat olleet kaikin puolin oikeat ja ettei Hallitus voi myöntyä esillä olevaan vaatimukseen, varsinkin kun puheena olevaan työhön otetut työntekijät ovat siihen tullessaan olleet tietoisia heille maksettavasta palkasta. Tuntipalkan korottaminen työntekijäin vaatimaan määrään, joten palkka kohoaisi kaupungin vakinaisissa töissä maksettuja palkkoja suuremmaksi, ei myöskään ole nykyolojen vaatima, koska elantokustannukset eivät ole kohonneet siitä lähtien kuin kaupungin yleisissä töissä olevain työntekijäin palkat viimeksi järjestettiin. Sitä paitsi olisi tämän suuntainen toimenpide omansa houkuttelemaan työntekijöitä pois kaupungin lähitienoolla olevilta valtion työmailta, siellä kun palkat ovat jonkin verran alemmat kuin kaupungin vakinaisissa töissä, vieläpä muiltakin työmailta, missä palkat ovat likimain samat kuin nykyään Teollisuuskadun töissä. Työntekijäin poistumista muilta työmailta ei kuitenkaan olisi kaupungin toimin edistettävä, varsinkin kun kaupungin mahdollisuus hankkia työttömille työtä siten suuresti vaikeutuisi, jota paitsi sen johdosta esiintyvä työnetsijain luku olisi harhaanviepä todellisen työttömyyden laajuutta arvosteltaessa.

Edellä lausutun johdosta ja edellyttäen Vston havaitsevan, että Hallitus määritessään puheena olevat palkkaukset on noudattanut yleisesti tunnustettuja periaatteita, ei Hallitus, jonka asiana on määrätä sen alaisissa töissä maksettavat työpalkat, ole katsonut puheena olevan vaatimuksen aiheuttavan toimenpidettä Hallituksen puolelta.

V. V.:

Merkittäneen tiedoksi saaduksi.

Kvsto:

Merkittiin.

N:o 29.

Jatkokäsittelyyn ^{17/12} 1918 pidetystä kokouksesta (asia N:o 27): A. B. Nya Varvet yhtiön anomus saada vuokrata lisäalue Sinivuorenmaalla olevan veistämöalueeseensa.

Kokouksessaan ^{17/12} 1918 päätti Kvsto lähettää tämän asian kaupungin yleisten töiden Hallitukseen, joka nyttemmin antamassaan lausunnossa ilmoittaa edelleen olevansa

sitä mieltä, että Sinivuorenmaa vastedes on luovutettava kansanpuistoksi, minkätähden sitä ei olisi käytettävä teollisuustarkoituksiin. Kun yhtiö kuitenkin jo on saanut haltuunsa huomattavan alan saarta eikä anottua lisäaluetta, yhtiön nykyinen alue kun erottaa sitä merestä, voida erikseen sopivasti käyttää muuhun tarkoitukseen, on Hallitus sitä mieltä että, kun tuntuva työläisjoukko saa työansiofa yhtiön saarella harjoittamassa liikkeessä, anomukseen olisi myönnyttävä, kuitenkin sillä edellytyksellä että yhtiö lisäalueesta maksaa saman vuokran, mikä nykyään maksetaan kaupungin varastopaikoista eli Smk 1:50 neliömetriltä vuodessa. Hallitus sentähden ehdottaa, että anottu alue vuokrattaisiin yhtiölle 6 kuukauden molemminpuolisen irtisanomisen ehdolla sekä 12,000 markan vuosivuokrasta. Jäsenet Sadeniemi ja Nyberg olivat vaatineet anomusta evättäväksi, koska myöntyminen siihen vaikeuttaisi saaren käyttämistä kansanpuistoksi.

V. V.:

Anomukseen myönnyttäneen kaupungin yleisten töiden Hallituksen esityksen mukaisesti.

Kvsto:

Hakemukseen myönnyttiin kaupungin yleisten töiden Hallituksen esittämän ehdoin.

N:o 30.

Rkamarin asiamiehen, varatuomari Gustaf Uljas Lagerbladin erohakemus.

Hakija, joka on otettu v. t. oikeusneuvosmieheksi täkäläiseen Raastuvanoikeuteen, anoo eroa Rkamarin asiamiesvirasta $\frac{1}{4}$:stä 1919 lukien.

Rkamari puoltaa anomusta, ettei tässä tapauksessa tarvitsisi noudattaa täyttä irtisanomis-aikaa, koska semmoinen etu on erinäisissä tapauksissa aikaisemminkin myönnetty ja kun hakija aikoo siirtyä toiseen kunnalliseen toimeen.

V. V.:

Puolletaan, ja kehotettaneen Rkamaria julistamaan virka avonaisena haettavaksi.

Kvsto:

Hakemukseen myönnyttiin, ja sai Rkamari toimekseen julistaa viran avonaiseksi.

N:o 31.

Kaupungin terveydellisten tutkimusten laboratorin johtajan, filosofianmaisteri Bertel Geitlinin virkaerohakemus.

Hakija anoo eroa virastaan sekä alistaa, eikö eroa voitaisi myöntää noudattamatta kolmen kuukauden irtisanomisaikaa tai myös hänelle myöntää virkavapautta, kunnes virkaero myönnetään, ja ehdottaa hakija viransijaisekseen laboratorin assistentin, filosofianmaisteri Martti Brofeldtin.

Terveystenhoitolautakunta puoltaa eroa myönnettäväksi heti, koska ehdotettu viransijainen on täysin pätevä ja assistentinkin toimeen on pätevä henkilö ilmoittautunut.

V. V.:

Myöntymistä virkaeroon kolmen kuukauden irtisanomisaikaa noudattamatta puolletaan, ja määrättäneen assistentti Brofeldt siksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään, hoitamaan laboratorin johtajan tehtäviä sekä käskettäneen Terveystenhoitolautakunnan julistaa virka haettavaksi.

Kvsto:

Hakemukseen myönnyttiin ja V. V:n ehdotus hyväksyttiin muiltakin kohdin.

N:o 32.

Helsingin Uimarien esitys Bjällbon uimahuoneen rakennuttamisesta.

Yhdistys huomauttaa, että kaupungin uimalaitoksissa vallitsevat olot ovat jo pitemmän aikaa tuottaneet vaikeuksia täällä toimiville uimaseuroille. Vuonna 1916 perustettu „Helsingin Uimarit“, joka on maamme suurin uimaseura, ei vielä tähän saakka ole saanut käytettäväkseen omaa, ajanmukaista uimalaitosta, koska Helsingissä toistaiseksi on ainoastaan yksi tarkoituksenmukainen uimalaitos, nimittäin Ursinin kallion vierellä sijaitseva. Kolmena viime vuonna on seura, vaikeuksia välttääkseen, pitänyt uimaharjoituksia Busholman uimalaitoksessa, jonka kaupunki on maksutta antanut seuran käytettäväksi. Tämä laitos on kuitenkin liian ahdas ja pieni, minkätähden siellä ei ole voitu pitää esimerkiksi uimanäytäntöjä eikä uimakoulua, jota paitsi naisten osasto on vailla välttämättömyimpiäkin apuneuvoja. Kaupungissa olisi välttämättä tarpeen kaksi uimalaitosta. Kotimainen sotaväkikin tarvitsee uinnin opetusta sekä tilaisuutta uinnin harjoittamiseen. Kun sitä paitsi kaupungin väkiluku vuosi vuodelta lisääntyy, on ilmeistä, ettei yksi uimalaitos enää riitä tarpeisiin. Seura sentähden esittää, että Kvsto ensi talvena rakennuttaisi valmiiksi Bjällbon rantaan suunnitellun uimalaitoksen sekä että ensi sopivassa tilaisuudessa ryhtyttäisiin alustaviin toimenpiteisiin, merenpohjan ruoppaamiseen y. m.

Kaupungin yleisten töiden Hallitus ilmoittaa pääasiallisimmin säästäväisyyssyistä 1919 vuoden budjettiehdotuksen yhteydessä esittäneensä, että mainittu uimalaitos kuluvana vuonna rakennettaisiin ainoastaan osittain, minkätähden budjettiehdotukseen oli tätä tarkotusta varten merkitty 90,000 markkaa. Kun uimalaitoksen rakentaminen täyteen laajuuteensa vaatisi huonerakennusosastolla laaditun kustannusarvion mukaan varoja 170,000 markkaa, on Hallitus esittänyt Rkamarin harkittavaksi, olisiko laitoksen rakennusohjelma ennen ensi kevättä toteutettava kokonaisuudessaan, jossa tapauksessa sili osotettava 80,000 markan lisämääräraha.

Rkamari ei ole havainnut olevan syytä luopua aikaisemmasta käsityksoestään, joten mainittu uimalaitos olisi nyt ainoastaan osittain rakennettava. Kaupungin väkiluvun lisääntymistä ei ole odotettavana, eikä kaupunki ole velvollinen rakentamaan uimalaitosta sotaväelle, vaan on se valtion asia. Kri sentähden ehdottaa anomusta evättäväksi.

V. V.:

Valiokunta esittää, että Kvsto Bjällbon uimahuoneen rakennusohjelman toteuttamiseksi kuluvana vuonna osottaisi käyttövaroistaan 80,000 markan lisämäärärahan.

Kvsto:

V. V:n ehdotukseen myönnyttiin.

N:o 33.

Aktiebolaget Unionsgatan 45 yhtiön anomus korttelissa N:o 45 olevan Unioninkadun tontin N:o 1 ja korttelissa N:o 132 a olevan Siltasaarenrannan tontin N:o 18 kaupunginasemakaavan muuttamisesta.

Aktiebolaget Unionsgatan 45, joka ostamalla on saanut omakseen Unioninkadun tontin N:o 1, osote N:o 45, ja Siltavuorenrannan tontin N:o 18, joka käsittää korttelin N:o 132 a, anoo semmoista muutosta näiden tonttien asemakaavaan, että ne voitaisiin rakentaa yhteen hake-
muksen oheisten luonnospiirustusten mukaan.

Kun Siltavuorenrannan tontilla N:o 18 on epäedullisen, kolmiomaisen muotonsa johdosta ainoastaan noin 6 m pitkä julkisivu Unioninkatua päin, on sitä mahdoton esteettiseltä kannalta tyydyttävästi rakentaa, mutta tämä haitta poistuisi, jos rakennetaan hakijan ehdotuksen mukaan tämä tontti Unioninkadun tontin N:o 45 kanssa yhteen sillä tavoin, että näiden tonttien välinen katu kulkisi rakennuksen alitse. Saadakseen oikeuden teettää rakennuksen kadun päällitse sekä käytettäväkseen Unioninkadun ja Siltavuorenrannan kulmauksessa olevan kolmionmuotoisen alueen suostuisi yhtiö luovuttamaan vastaavan osan Siltavuorenrannan tontista N:o 18. Näin menettellen voitaisiin näille tonteille rakentaa luvalliseen rakennuskorkeuteen suhteellinen ja ryhmällään vaikuttava rakennus, joka sopivasti päättäisi Unioninkadun viereiset rakennukset Pitkääsiltaa päin. Viitaten tämän seikan suureen merkitykseen kaupunkikuvan kannalta toivoo hakija Kvston hyväksyvän ehdotuksen.

Asiaa on kaupungin yleisten töiden Hallituksessa valmistellut arkkitehti Sadeniemen sekä kaupunginasemakaava-arkkitehdin ja kaupungingeodeetin muodostama valiokunta, joka huomauttaa, että Siltavuorenrannan tontin N:o 18 pinta-ala on 1,212 m² ja Unioninkadun tontin N:o 1 pinta-ala 1,975 m². Hakijan anomus tarkoittaa, että kaupunki luovuttaisi ensinmainitun tontin viereltä 115.5 m² katualaa sekä oikeuttaisi yhtiön teettämään tonttien välisen 9 m leveän kadun päällitse 288 m²:n laajuisen rakennuksen, jota vastaan yhtiö luovuttaisi tontin N:o 18 itäisimmästä osasta 543 m²:n alan. Yhtiö saisi siten näiden yhteensä 3,187 m²:n laajuisen tonttien sijasta käytettäväkseen saman laajuisen yhtäjaksoisen tontin, vaikka luovuttaisikin yleisön käytettäväksi 9 m leveän ja kahden kerroksen korkeuteen ulottuvan käytävän. Jos tontit rakennettaisiin kumpikin erikseen, saisi niiden pinta-alasta rakennusjärjestyksen määräysten mukaisesti käyttää ainakin $\frac{4}{5}$ ja $\frac{5}{6}$ eli yhteensä 2,590 m². Mahdotonta ei ole, että tontin N:o 18 koko pinta-alankin saisi rakentaa, jos siihen tehdään liiketalo ja yhtiö rakennusjärjestyksen 44 §:n nojalla sitä Maistraatilta anoo, varsinkin kun tontin asema ja muoto perustelevat tuollaista toimenpidettä. Siinä tapauksessa olisi koko rakennusala 2,792 m². Jos tontit rakennetaan toistensa yhteyteen, olisi niiden rakennettava ala ainakin 2,590 m², ja jos tonttia pidetään kolmelle kadulle päin antavana kulmatonttina, on rakennusala $\frac{5}{6}$ kokonaispinta-alasta eli siis 2,655 m². Tästä vähenee kuitenkin käytävän tarvitsema tila $2 \times 16 \times 9 \text{ m} = 288 \text{ m}^2$ kahden kerroksen korkeudelta, Kumpnisessakin tapauksessa olisi siis tonttien rakennusala suurin piirtein nähtynä yhtäläinen. Kun toiselta puolen julkisivun kokonaispituus ehdotuksen toteuttamisen johdosta vähenisi noin 64 metrillä, rajoittuu yhtiön hyöty siihen, että se saa mahdollisuuden käytännöllisesti ja mukavasti yhteenrakentaa tontit sekä saavuttaa eheän ja muntamaa metriä pitemmän julkisivua Unioninkadun puolella, jota vastoin toimenpiteestä ei ole osotettavissa välitöntä taloudellista, numeroluvuin tarkoin osotettavaa etua.

Kaupungille sitä vastoin tuottaisi ehdotuksen toteuttaminen ilmeistä etua. Tosin kaupungilla ei ole välitöntä hyötyä yhtiön tarjoomasta vastikemaasta, vaan päin vastoin ainoastaan kunnossapitokustannuksia, mutta kaupunginasemakaavakannalta täytyy suunnitelmaa pitää niin huomiota ansaitsevana, että kaupungilla olisi syytä myöntyä yhtiön anomukseen. Tätä puoltaa etusijassa seuraava seikka.

Korttelilla N:o 132 a on nykyään erittäin epäsäännöllinen muoto ja ainoastaan 5.5 metrin pituinen julkisivu Unioninkatua päin. Kun tälle tontille, sen johdosta että se sijaitsee avoimen paikan vierellä, saa rakentaa kuusikerrrksisen talon, paitsi ullakkokerrosta, ja epäilemättöntä on, että omistajat haluavat käyttää kalliin rakennuspohjan hyväkseen äärimmäisiin asti, ellei järjestelyä toimiteta, ja siis rakentaa tontin Unioninkadulle asti, on talossa luultavasti oleva 23 m korkea ja ainoastaan 5.5 m leveä julkisivu 9 m leveän kadun varrella, joka korkeiden talojen välissä näyttäisi ammottavalta aukolta. Jos yhtiön ehdotus hyväksytään, saa asia erittäin onnellisen ratkaisun. Hajanaisen katuvierustan sijasta saataisiin Unioninkadulle päin antava 67.5 metrin pituinen monumenttaalin, yhtenäinen julkisivu, johon edellä mainitun kadunsuun voisi sovittaa tilavaksi porttikäytäväksi, jota paitsi Siltavuorenrannan puoleinen julkisivu, joka tässä tapauksessa muodostaisi suoran kulman Pitkäsillan akselin kanssa, sopeutuisi kauniimmin jo elimellisemmin kaupunkikuvaan. Järjestelyn puolesta ansaitsee vielä mainitsemista että, kun tontin N:o 18 itäisin osa vapautuisi, paranisivat kansakoulupaikaksi varattujen Siltavuorenpenkereen tonttien n:ojen 1, 2 ja 3 valoisuusolot huomattavasti, jota paitsi vastaisen koulun pohjoispuolinen julkisivu pääsisi paremmin näkyviin. Edelleen saisi kaupunki tilaisuuden tehdä yhtiön kanssa semmoisen sopimuksen, että tontin N:o 1 pihakylkirakennusta ei saa rakentaa kansakoulutontin rajaan asti, mikä seikka niinkään olisi jonkin verran tärkeä valoisuusolojen kannalta katsottuna.

Sen väitteen varalta että ehdotettu järjestely tuottaisi hankaluutta Siltavuorenrannan liikenteelle huomauttaa valiokunta, että sikäläinen katuliikenne varsin luultavasti olisi aivan paikallista laatua, jota näin syntyvä kulma ei haittaisi, ja että katu joka tapauksessa olisi 25 m leveä, mitä saanee pitää täysin riittävänä. Raitiotietä Unioninkadulta Siltavuorenpengermälle ei tarvitse edellyttää rakennettavan. Unioninkadun ja Siltavuorenpengermän väliselle liikenteelle, joka aina on ollut ja pysyykin erittäin vähäpätöisenä, lienee yhtiön suunnittelema, nykyisen kadun levyinen käytävä täysin riittävä. Lisäksi on suunniteltu tontin N:o 18 itäpuolelle uudet portaat, joten jalkamiehet pääsisivät välittömästi penkereeltä Siltavuorenrantaan.

Niiden etusijassa rakennustaiteellisten etujen johdosta, mitkä kaupunki saavuttaisi myöntymällä hakijan anomukseen, puolletaan hakemusta hyväksyttäväksi seuraavilla ehdoilla:

a) yhtiö kustantaa järjestelystä johtuvat kadunpäällystystyöt sekä tonttiin N:o 18 yhdistettävässä Siltavuorenrannan osassa olevain johtojen uudistuksen;

b) yhtiö sitoutuu alistamaan suunnitellun uutisrakennuksen julkiaivupiirustukset Kvston tutkittaviksi;

c) yhtiö sitoutuu alituisesti pitämään avoinna nykyään olemassa olevan kadun levyisen yleisen liikenneväylän tontin halki, ja tulee siinä vapaan ajotien leveyden olla 4 m sekä holvikorkeuden holvin alimmalta kohdalta vähintään 4 m eikä käytävää saa yöllä eikä päivällä sulkea porteilla;

d) yhtiö sitoutuu kaupungin omistamain Siltavuorenpenkereen tonttien 1, 2 ja 3 rajalle jättämään rakentamatonta pihamaata vähintään 4.5 metrin leveydeltä ja noin 28 metrin pituudelta, luettuna yhtiön omistaman Unioninkadun tontin N:o 1 (45) etelärajalta.

Siinä tapauksessa että puheena oleva järjestely toimeenpannaan, mutta yhtiö myy tonttinsa ennen uutisrakennuksen teettämistä, määrättäneen edellä mainitut ehdot välikirjassa uusien omistajainkin noudatettavaksi ja merkittäneen c) ja d) kohdassa olevat ehdot kaupungin tonttikirjaan.

Asiaa käsitellessään oli kaupungin yleisten töiden Hallitus tosin yhtynyt valiokunnan antamaan lausuntoon että ehdotettu kaupunginasemakaavanmuutos, siinä tapauksessa että uusi tontti pääasiassa rakennettaisiin annettujen piirustusten mukaisesti (piirustukset ovat nähtävänä Kvston kansliassa), tuottaisi eritoten rakennustaiteelliselta kannalta huomattavia etuja Pitkäsillan eteläpuolisen vierustan järjestämisessä, mutta sitä vastoin lausunut käsityksenään, ettei puheena olevaa katualaa olisi hakijalle luovutettava aivan korvauksetta. Hallitus

on sentähden lausunut mielipiteenään että, *kun edellä mainittu kuja pidetään liikenteelle avoimena, korvaa oikeus rakennuksen tekemiseen sen päällitse hakijalle sen tappion, mikä koituu korttelin N:o 132 a osan luovuttamisesta kaupungille, jota vastoin kaupungin tulisi saada jonkinlainen korvaus siitä, että se oikeuttaa hakijan yhdistämään Siltavuorenrannan kolmionmuotoisen osan ehdotettuun uuteen tonttiin.* Hallitus on sentähden arvellut, että hakija, sen sijaan että antaisi mainitusta katualasta rahakorvauksen, sitoutuisi sekä laittamaan korttelin N:o 132 a rakentamattomaan osaan kaupunginpuutarhurin suunnitteleman istutuksen että myös ainiaan kustantamaan sen kunnossapidon, mistä seikasta olisi uuden tontin kohdalle tehtävä merkintä kaupungin tonttikirjaan. Lisäksi olisi hakijan tietenkin kustannettava järjestelystä johtuva Unioninkadun ja Siltavuorenrannan alaisten johtojen uudistus samoin kuin näiden katujen nudestitasointu ja kiveäminen sekä vihdoin katsottava, että vastamainittuun istutukseen tai sen vierelle saadaan sopiva kulkuväylä Siltavuorenrannasta Siltavuorenpengermäälle vievälle kujalle, ja olisi hakijan pidettävä kunnossa tämä uusi kulkuväyläkin.

Nämä ehdot onkin hakija, niinkuin tämän oheisesta sitoumuksesta käy selville, hyväksynyt, minkätähden Hallitus on katsonut voivansa puoltaa myöntymistä hakemukseen. Yksi Hallituksen jäsen on ollut sitä mieltä, että hakijan olisi edellä mainittujen velvoitusten lisäksi siitä 115.5 m²:n laajuudesta katualasta, mikä liitettäisiin Siltavuorenrannan tonttiin N:o 18, maksettava 500 markkaa neliömetriltä.

Edellä uainittu hakijan antama sitoumus on seuraava:

„Ellei meidän ehdottamamme Siltavuorenrannan tonttia N:o 18 koskeva maanvaihto saavuta Kvston hyväksymistä siinä muodossa, että tontin itäosa liitettäisiin kaupungin maahan, ilmoitamme täten suostuvamme seuraavaan sopimukseen:

Korvaukseksi Unioninkadun ja Siltavuorenpenkereen kulmauksessa olevasta kolmionmuotoisesta lisäalueesta sekä oikeudesta teettää rakennus Siltavuorenrannan tontin N:o 18 ja Dnioninkadun tontin N:o 1 välisen kadun päällitse sitoudumme:

1) luonnospiirustusten mukaan olemaan rakentamatta Siltavuorenrannan tontin N:o 18 itäosaa, josta asiasta pantakoon määräys kaupungin tonttikirjaan;

2) rakennuksen koillisosan ympärille tai vaihtopuolisesti valtion tonttia päin olevaan tontinrajaan teettämään jalkakäytävän sekä Siltavuorenpenkereelle vievät portaajat;

3) kaupunginpuutarhurin antamain ohjeiden mukaisesti laittamaan tontin itäosaan avonaisen istutuksen ja vastedes pitämään sen kunnossa.

Helsingissä, joulukuun 5 päivänä 1918.

Aktiebolaget Unionsgatan 45.

Gabr. Geitlin.“

Asiaa esiteltäessä oli Rkamari ollut yksimielinen siitä, että mainitun talon rakentamista puheena olevalle, hyvin sijaitseralle ja rakennustaiteelliselta kannalta vaativalle paikalle täytyi esteettiseltä kannalta katsoen ehdottomasti tervehtiä tyytyväisyydellä. Myöskin takana olevalle tontille, joka on varattu konlitalon paikaksi, tuottaisi rakennus ja parannetut kulku. neuvot huomattavia etuja. Kolmionmuotoinen kolkka on arvokas ainoastaan katutonttien omistajalle, ja siitä on idempää annettava ala täysi vastike, jos hakija ottaa velvollisuudekseen kadun kunnossapidon ja istutuksen laittamisen sillä tavoin kuin kaupungin yleisten töiden Hallitus on ehdottanut. Muuan vähemmistö, herrat Hjelmman, Makkonen ja Udd, oli ollut sitä mieltä, että muun lisäksi olisi vaadittava lisäalueesta hintaa 500 markkaa neliömetriltä, koska mainitulla kolkalla on paljon suurempi arvo kuin ehdotetulla vastikemaalla ja paikkaa yleensäkin täytyy pitää sangen arvokkaana. Kun kuitenkin kadun ja istutuksen kunnossapito y. m. käy hakijalle taloudellisesti varsin rasittavaksi, on Krin enemmistö ollut sitä mieltä, että tätä kauppahintaa ei olisi vaadittava, varsinkaan kun ei ollut olemassa selvi-

tystä siitä, että hakija suostuisi maksamaan mainitun korvauksen ja hankkeen toteutuminen siten joutuisi uhanalaiseksi.

Edelleen pysyen siinä, mitä Kri on aikaisemmin lausunut liikenneväylän aikaansaamisesta Kaisaniemenlahden ja Siltavuoren rantaan, esittää Kri, että Kvsto päättäisi:

a) periaatteessa hyväksyä esillä olevan ehdotuksen korttelissa N:o 45 sijaitsevan Unioninkadun tontin N:o 1 ja korttelin N:o 132 a käsittävän Siltavuorenrannan tontin N:o 18 kaupunginasemakaavanmuutokseksi sekä antaa Rkamarin tehtäväksi ryhtyä tästä johtuviin toimenpiteisiin;

b) myöntää hakijalle omistusoikeuden Siltavuorenrannan kolmionmuotoiseen osaan sitä vastaan, että hakija luovuttaa vastaavan alan tontistaan kaupungille idempää mainitun rannan varrelta sekä sitoutuu kaupunginpuutarhurin ohjeen mukaan ainiaan pitämään kunnossa istutuksia tällä paikalla, mistä seikasta tehdään merkinä kaupungin tonttikirjaan ja pannaan määräykset luovutuskirjaan; että yhtiö sitoutuu kustantamaan Siltavuorenrannan ja Unioninkadun alaisten johtojen uudistuksen sekä näiden katujen uudestiasoituksen ja kiveyksen samoin kuin laittamaan sopivan kulkuväylän vastamainittuun istutukseen tai sen vierelle mukavan kulkuyhteyden aikaansaamiseksi Siltavuorenrannasta Siltavuorenpenkereelle johtavaan kujaan, joka niinkään on hakijan kunnossapidettävä.

V. V.:

Pääasiassa yhtyen kaupungin yleisten töiden Hallitukseen ja Rkamariin esittää valiokunta, että Kvsto päättäisi periaatteessa hyväksyä esillä olevan ehdotuksen korttelissa N:o 45 sijaitsevan Unioninkadun tontin N:o 1 ja korttelin N:o 132 a käsittävän Siltavuorenrannan tontin N:o 18 kaupunginasemakaavan muutokseksi ja antaisi Rkamarin tehtäväksi ryhtyä tästä johtuviin toimenpiteisiin;

myöntää Aktiebolaget Unionsgatan 45 yhtiölle omistusoikeuden Unioninkadun ja Siltavuorenrannan kulmauksessa olevaan kolmionmuotoiseen alueeseen sekä oikeuttaa yhtiön teettämään rakennuksen edellä mainittujen tonttien välisen kujan päällitse sitä vastaan, että yhtiö kaupungille luovuttaa pääasiassa saman laajuisen alan, millä tontit täten laajenevat, sekä sitoutuu täyttämään seuraavat ehdot:

a) kustantamaan järjestelystä johtuvat kadun päällystys- ja tasoitustyöt sekä hakijan tonttiin yhdistettävässä Siltasaarenrannan osassa olevain johtojen uudistuksen;

b) kaupungin maahan yhdistettävään Siltasaarenrannan tontin N:o 18 osaan kaupungin puutarhurin ohjauksen mukaan laittamaan ja siinä ainiaan kunnossapitämään avonaisen istutuksen;

c) tähän istutukseen tai sen vierelle laittamaan sopivan kulkuväylän Siltavuorenrannasta Siltavuorenpenkereelle vtevään kujaan, jonka hakija niinkään on velvollinen pitämään kunnossa;

d) ainiaan pitämään tontin halki kulkevaa, nykyisen kujan levyistä liikenneväylää, jossa on 4 m. leveä ajotie ja jonka holvi alimmalta kohdalta on 4 m. korkea ja jota ei yöllä eikä päivällä saa sulkea porteilla;

e) kaupungin omistamain Siltavuorenpenkereen tonttien N:ojen 1, 2 ja 3 rajalta jättämään rakentamatta vähintään 4.5 metriä leveän ja noin 28 metriä pitkän pihamaan, luettuna Unioninkadun tontin N:o 1 etelärajalta; sekä

f) alistaman suunnitellun uutisrakennuksen julkisivupiirustukset Kvston tarkastettaviksi. b, c, d ja e kohdassa mainitut määräykset otettaneen kaupungin tonttikirjaan.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin siten muutettuna, että d) kohdasta poistettiin sana „porteilla“.

N:o 34.

Rouva A. Berens von Rautenfeldin anomus saada omakseen lunastaa Leppäsuon asuntontti N:o 68 c sekä kaupungin Sairaalaylihallituksen esitys mainitun tiluksen vuokraoikeuden ja siinä olevain rakennusten lunastamisesta kaupungille.

Sittenkuin everstiluutnantinleski Augusta Berens von Rautenfeld oli Kvstolta anonut saada omakseen lunastaa Leppäsuon asuntotontin N:o 68 c sekä 1918 vuoden umpeenmentyä tähänastisin ehdoin hallita tonttia, kunnes kysymys sen lunastamisesta oli ratkaistu, on Rkamari hankittuaan asiasta kaupungin yleisten töiden Hallituksen lausunnon, maininnut, että puheena oleva 2,282.7 m²:n laajuinen asuntopalsta alkuaan kuului puutarhuri M. G. Steniukselle vuonna 1873 viideksikolmatta vuodeksi vuokrattuun Leppäsuon tilukseen N:o 68, mutta murrettiin siitä 1892 erilleen ja annettiin eri tiluksena vuokralle 200 markan vuosivuokrasta. Vuonna 1898 pitennettiin vuokratusta 20 vuodella ja vuokramaksu korotettiin 648 markkaan. Rkamari oli ¹⁶/7 1908 myöntänyt vuokranpitennystä edelleen ¹/6 1920 asti pysyttämällä vuokramaksun entisellään.

Rkamari lisää, että palstan haltija on vuokrakirjan mukaan ollut oikeutettu ja velvollinen lunastamaan palstan arviohinnasta omakseen, siinä tapauksessa että se vuokrauden kuluessa otetaan kaupunginasemakaavaan. Anomuksensa saada lunastaa tontti omakseen on hakija perustanut siihen oletukseen, että alue nytemmin olisi otettu kaupunginasemakaavaan, vaikka istutukseksi merkittynä. Tilusta ei kuitenkaan vielä ole kaupunginasemakaavaan otettu, sillä vaikka Leppäsuon alue onkin asemakaavaan merkitty vihreällä, on tällä ainoastaan tarkoitettu osottaa, että siellä on viljelmiä, mutta ei että alue olisi puisto, jossa tapauksessa siihen olisi merkitty käytävätkin. Tämän johdosta ja kun kysymys Leppäsuon alueen vastaisesta käyttämisestä vielä on ratkaistamatta ja kaupunki välttämättä tarvitsee tätä aluetta kadunjärjestelyjä, rautatieraiteita, ehkäpä muitakin tarkoituksia varten, on Kri ehdottanut anomusta evättäväksi.

Mitä tulee hakijan anomukseen saada pitää tonttia hallussaan nykyisin ehdoin, kunnes lunastuskysymys on ratkaistu, on Rkamari huomauttanut, että vuokra jatkuu ¹/6 1920 asti, mutta että tämä pitennys ei tuota lunastusoikeutta.

Rouva von Rautenfeldin kuoltua ³/12 1918 on filosofiantohtori Gunnar Landtman, joka ²/11 mainittua vuotta laaditun testamentin nojalla on perinyt vainajan kaiken jäämistön, ilmoittanut haluavansa jatkaa hakemusta koko laajuudessaan.

Asian ollessa kaupungin Sairaalahallituksessa valmisteltavana on Marian sairaalan hallitus kirjelmässä ²¹/9 1918 ilmoittanut aikovansa kaupungin sairaalain hoitajatarpeeseen tyydyttämiseksi laajentaa Marian sairaalan yhteydessä olevaa hoitajatarkeoulua. Kun koulun nykyinen huoneisto on ylen ahdas, olisi sille hankittava tuntuvasti laajempi huoneisto. Tämä saataisiin lunastamalla kaupungille Leppäsuon huvilapalstan N:o 68 c vuokraoikeus siinä olevine huvilarakennuksineen, jonka omistaja oli tarjonnut 70,000 markan hinnasta ja ilmoittanut tarjouksen olevan voimassa ¹/11 1918 asti. Rakennuskonttorin laatiman kustannusarvion mukaan olisi pari vuotta takaperin tulipalossa turomeltuneen rakennuksen osan kuntoonpanettamisesta sekä tarpeellisista muutostöistä kustannuksia 33,400 markkaa ja sähkövalon laittamisesta 6,000 markkaa. Kun mainittu rakennuksen osa ei riittäisi koulun tarpeisiin, oli Hallitus esittänyt, että ennen asian ratkaisua hankittaisiin arvio koko rakennuksen kuntoonpanokustannuksista. Sittenkuin tarjouksen voimassaoloaika oli pitennetty ¹/1 1919 asti, oli Marian sairaalan hallitus lähettänyt uuden kustannusarvion, joka, lukuun otettuna tarpeellinen kalusto, päättyi 72,840 markkaan, minkä ohessa koulun voimassapidosta ilmoitettiin olevan vuosimenoja 154,155 markkaa, josta summasta suurin osa tarvittaisiin ruuanpitoon. Sittenkuin on

Rakennuskonttorilta ja sähkölaitokselta hankittu kustannusarviot, joiden mukaan rakennuksen vahingoittuneen osan kuntoonpanettamisesta olisi kustannuksia 73,400 markkaa sekä sähkövalaistuksen laittamisesta koko rakennukseen 12,000 markkaa.

Kun Marian sairaalan sairaanhoitajatarikoulun laajentaminen olisi erittäin tarpeellinen, on Ylihallitus puoltanut hyväksyttäväksi Marian sairaalan hallituksen ehdotusta koko laajuudessaan. Rouva Berens von Rautenfeldin kuoltua on Ylihallitus hänen oikeudenomistajaltaan hankkinut pitennyksen tarjouksen voimassaoloajalle. Kun kuitenkin kaupunginarkkitehti oli arvellut, että rakennuksen vahingoittuneen osan kuntoon panettaminen olisi jätettävä siksi, kunnes jälleen on päästy säännöllisiin oloihin, ei Ylihallitus ole tahtonut tätä vastustaa, varsinkin kun koko rakennusta ei tarvita heti. Ylihallitus sentähden esittää, että Marian sairaalan sairaanhoitajatarikoulua saisi mikäli mahdollista $\frac{1}{3}$:stä 1919 laajentaa niin, että siihen vuosittain voitaisiin ottaa 40 oppilasta; että koululle sopivan huoneiston hankkimiseksi ostettaisiin Leppäsuon huvilapalstalla N:o 68 c oleva rakennus ulkokuoneineen 70,000 markasta; että koko rakennuksen kuntoon panettamiseksi ja sähkövalaistuksen laittamiseksi sinne osotettaisiin 118,800 markkaa sekä kaluston hankkimiseksi 72,840 markkaa ja koulun voimassapitoon vuonna 1919 Smk 128,462: 50. Siltä varalta että Kvsto katsoisi rakennuksen vahingoittuneen osan korjauksen olevan jätettävä toistaiseksi, anoo Ylihallitus, että rakennuksen muun osan korjauttamiseksi ja sähkövalaistuksen laittamiseksi siihen myönnettäisiin 39,400 markkaa ja että Ylihallitus valtuutettaisiin säännöllisten olojen tultua antamaan uusi arvio rakennuksen jäljellä olevan osan korjauskustannuksista.

Rkamari mainitsee $\frac{17}{6}$ 1918 hyljänneensä anomuksen vuokran uudistamisesta, mutta vuokraaja oli sittemmin uudestaan anonut vuokran pitentämistä viitaten vuokrakirjan 6 momenttiin, jossa sanotaan „että, jos tilus ennen vuokrakauden päättymistä otetaan kaupunginasemakaavaan, on vuokraaja, jos hän edelleen haluaa sitä hallita, oikeutettu ja velvollinen silloin toimitettavan arvion mukaan lunastamaan tiluksen“, ja ilmoittanut luopuvansa mainitusta ehdosta ainoastaan sillä edellytyksellä, että vuokra uudistettiin. Vaikka Kri piti kaupungin oikeutta kiistämättömänä, päätti se kuitenkin $\frac{16}{7}$ 1918 kohetuksista ehdottaa vuokraa pitennettäväksi kahdella vuodella, kesäkuun 1 päivästä lukien, mutta $\frac{2}{1}$ 1919 asti ei vuokraaja ollut hyväksynyt Krin panemaa ehtoa että vuokra uudistetaan ainoastaan siinä tapauksessa että vuokraaja luopuu lunastusoikeudestaan. Sairaalaylihallituksen tekemän esityksen johdosta oli Kri varajäsenellään herra Uddilla tarkastuttanut rakennukset, ja oli tarkastuksesta käynyt selville, että rakennuksen saattamisesta asuttavaan kuntoon olisi kustannuksia ainakin 200,000 markkaa. Lisäksi on huomattava, että tämä kaksikerroksinen puutalo on erittäin tulenarka. Sitä voitaisiin kuitenkin käyttää makasiinina tai semmoisena, ja joka tapauksessa edustavat rakennusaineet melko suurta summaa. Kri on kuitenkin pitänyt ratkaisevana sitä seikkaa, että kaupunki ostamalla rakennuksen saisi arvokkaan tontin vapaasti käytettäväkseen, minkätähden Kri on puoltanut ostoa. Tiluksen nykyinen vuokraaja, on pitentänyt tarjouksen voimassaoloajan $\frac{15}{2}$ 1919 asti ja huojoistanut hinnan 65,000 markkaan, minkätähden Kri esittää, että Kvsto mainitusta hinnasta ostaisi puheena olevan huvilarakennuksen ulkokuoneineen, mutta jättäisi toistaiseksi ratkaisematta kysymyksen rakennuksen vastaisesta käyttämisestä, josta seikasta Kri antaisi myöhemmin lausunnon.

Krin kirjelmän mukana seuraavat herra Uddin lausunto sekä tri Landtmanin edellä mainittu tarjous.

V. V.:

Sihen nähden että edeltäpäin ei ole arvattavissa, miten oikeudenkäynti vuokraajan oikeudesta lunastaa alue vuokrakauden umpeenmentyä päättyisi, ja kun rakennusainei-

den arvo likimain vastannee pyydettyä 65,000 markan hintaa, valiokunta ehdottaa, että puheena olevan huvilapalstan vuokraoikeus sekä siinä olevain rakennusten omistusoikeus lunastettaisiin 65,000 markalla, minkä ohessa Kria kehoitettaneen antaman lausuntonsa Marian sairaalan sairaanhoitajatkoulun laajentamista koskevasta ehdotuksesta.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 35.

Tuusulan pitäjän Jokivarren kylän yksityisen suomenkielisen kansakoulun johtokunnan avustusanomus.

Kvstolle osottamassaan kirjeessä 10/10 1918 ovat Tuusulan pitäjän Jokivarren kylässä sijaitsevan yksityisen suomenkielisen kansakoulun opettajatar Tyyne M. Helve sekä johtokunnan jäsen H. F. Vainio sanotun koulun johtokunnan valtuuttamina anoneet 1,000 markan suuruisia avustusta nyt kuluvaan lukuvuotta varten, perustellen anomustansa sillä, että osa koulun oppilaista on kotoisin Helsingin kaupungista.

Rahatoimikamari oli lykännyt asian valmisteltavaksi suomenkielisten kansakoulujen Johtokuntaan, joka hankittuaan lisäselvitystä kysymykseen on, tekemättä omaa ehdotusta asiassa, jättänyt Kamarin harkittavaksi, onko anomuksen perusteeksi katsottava esitetyn riittävää aihetta, kun Helsingin kaupungista kotoisin olevien lasten lukumäärä on ainoastaan neljä. Näistäkin kahden lasten vanhemmat tulevat muutettaviksi Tuusulan henkikirjoihin ensi vuoden alusta.

Rahatoimikamari on yllämainittuun selvitykseen nähden, huolimatta koulun mahdollisesta taloudellisesta ahdinkotilasta, katsonut, ettei Helsingin kaupungilla ole aiheellista syytä kannattaa sanottua koulua, minkä vuoksi Kamari ehdottaa, että anomus hyljättäisiin.

V. V.:

Rkamarin ehdotus hyväksyttäneen.

Kvsto:

Anomus evättiin.

N:o 36.

Anomuksia saada edelleen asua kaupungin ulkopuolella, joita ovat tehneet:

a) terveyspoliisin kaitsijat Karl Adolf Kerttunen ja Viktor Falenius.

Hakijat, jotka kumpikin asuvat kaupungin ulkopuolella, Kerttunen Tikkurissa ja Falenius Kottbyssä, missä he omistavat asunnon viljelyspalstoineen, ovat anoneet, että heidän, siihen nähden että kaupunkiin muutto suuressa määrin huonontaisi heidän taloudellista asemaansa ja vaikeuttaisi heidän toimeentuloaan, sallittaisiin edelleen asua mainituilla paikkakunnilla.

Siihen nähden että hakijain asuminen kaupungin ulkopuolella ei ole esteeksi heidän virkatoiminnalleen, puoltaa Terveystoimikunta toistaiseksi myönnettäväksi hakijain anomukseen.

Samanlaisen puoltavan lausunnon asiasta on Palkkalautakuntakin antanut.

b) Tilastokonttorin laskuapulainen, neiti Märtha Hedlund.

Hakija, joka on 4 1/2 vuotta asunut äitinsä luona Brändön huvilayhdyskunnassa, on anonut lupaa saada edelleen asua siellä.

Kun hakijan asumisesta kaupungin ulkopuolella ei ole ollut haittaa hänen virkatoiminnalleen, puoltaa Tilastokonttori myöntymistä anomukseen.

Palkkalautakunta puoltaa toistaiseksi myönnettäväksi hakemukseen.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Anomuksiin myönnyttiin.

N:o 37.

Föreningen för barnens och ungdomens väl nimisen yhdistyksen esitys koululasten hoitajan asettamisesta Kasvatustalokuntaan.

Edellä mainittu yhdistys, joka on perustettu yksityisten asianharrastajain aloitteesta ja on jo muutamia vuosia toiminut puutteenaisten lasten aseman parantamiseksi, on kiinnittänyt huomionsa lapsiin, jotka ovat keskeyttäneet koulunkäyntinsä ennen päästötodistuksen saamista tai kokonaan laiminlyöneet koulunkäynnin. Yhdistys on laatinut tilaston kaikista lukuvuonna 1916—17 koulunkäyntinsä laiminlyöneistä kaupungin suomenkielisten kansakoulujen oppilaista. Yhdistyksen esityksen oheisesta tilastoaineiston yhteenvedosta sitä selittävine kirjelmineen käy selville, että mainitun laatuksia oppilaita on monta sataa. Kun nämä oppilaat kotonaankin ovat vailla hoitoa ja silmälläpitoa, tulee heistä miltei poikkeuksetta pahatapaisia nuorukaisia ja vanhemmuuden rikollisia.

Tämän epäkohdan poistamiseksi olisi yhdistyksen mielestä toimeenpantava näiden lasten järjestelmällinen suojelu- ja kasvatustyö. Tätä tarkoitusta varten on yhdistys ehdottanut Kasvatustalokuntaan asetettavaksi koululasten hoitajan, jonka tulisi edellä mainituksa selittävässä kirjelmässä esitettyjen näkökohtain mukaisesti laatia puheena olevan suojelu- ja kasvatustyön ohjelma. Johtosäännön mainitulle toimihenkilölle laatisi Kasvatustalokunta.

Molemmat kansakoulujohtokunnat puoltavat ehdotusta samoin kuin Kasvatustalokuntakin, ollen viimeksi mainittu kuitenkin sitä mieltä, että uusi toimihenkilö olisi asetettava kansakoululaitokseen.

Rkamari on sitä mieltä, ettei yksi henkilö ehtisi suorittamaan kaikkea sitä työtä, mikä on suunniteltu ehdotetun toimihenkilön tehtäväksi. Jos sellainen toimihenkilö kuitenkin asetetaan, olisi sopivinta, että yhdistys palkkaisi hänet kaupungin myöntämällä apurahalla, koska semmoinen järjestys kävisi halvemmaksi. Kun kysymys oppivelvollisuuden säätämisestä nykyään on Eduskunnan käsiteltävänä ja piakkoin saatettaneen ratkaisuun,

joutuu asia uuteen vaiheeseen, koska vanhemmat velvoitetaan käyttämään lapsensa säännöllisesti koulussa. Yhdistyksen ehdottama toimenpide sentähden näyttää tarpeettomalta, minkätähden Kri ehdottaa, että Vsto oppivelvollisuuslakia odotellessaan jättäisi ehdotetun toimenpiteen toistaiseksi raukeamaan.

V. V.:

Valiokunta, jonka mielestä asia ei ole kypsä ratkaistavaksi, ehdottaa, että Kvsto nykyään epäisi esityksen.

Kvsto:

Asia palautettiin Kasvatuslautakuntaan.

N:o 38.

Vtn Huplin, Leinon, Airiston ja Sillanpään esitysehdotus komitean asettamisesta avustamaan kansalaissodan johdosta leskiksi ja orvoiksi jääneitä sekä varain osottamisesta tähän tarkoitukseen.

V. V.:

Kvsto päättäne, miten asia on valmisteltava.

Kvsto:

Asia pantiin pöydälle ensi kokoukseen.

N:o 39.

Vtn Leinon, Airiston, Holman, Paasivuoren ja Huplin esitysehdotus toimenpiteisiin ryhtymisestä nykyisen työnpuutteen poistamiseksi.

Kvsto:

Asia lähetettiin kaupungin yleisten töiden Hallitukseen.

N:o 40.

V. V. ehdotus Kvston kanslian uudestijärjestämisestä.

Vuosi vuodelta lisääntyneen työn johdosta on osottautunut välttämättömäksi järjestää Kvston kanslia uudestaan, ollen sen työvoimia viipymättä lisättävä ja virkailijoille taattava heidän työnsä laadun ja määrän mukainen palkka. Ennen kaikkea on välttämätöntä vähentää ensimmäisen sihteerin ja notaarin nykyistä työtaakkaa. Mutta työn tasaisen kuluu turvaamiseksi on myös asetettava lisäksi yksi apulaiskanslisti (puhtaaksi-kirjoittajatar) sekä toinen vahtimestariapulainen.

Valiokunta esittää Kvston päätettäväksi:

että Kvston kansliaan perustetaan uusi toisen sihteerin virka ja Kvston nykyisen ensimmäisen sihteerin tehtävät jaetaan hänen ja toisen sihteerin kesken siten, että he vuorotellen valmistelevat asiat, tekevät pöytäkirjan ja hoitavat toimituskirjat;

että ensimmäisen sihteerin edelleen tulee kansliapäällikkönä johtaa ja valvoa kanslian töitä;

että Kvston erikoisvaliokuntia, paitsi V. V.:a, samoin kuin tähänkin asti avustaa eri sihteeri;

että uusi toinen sihteeri on velvollinen, sikäli kuin hänen aikansa sallii, avustamaan valiokuntatöissäänkin;

että kansliaan asetetaan toinen notaari, joka on velvollinen avustamaan ensimmäistä notaaria ja muuten antamaan sitä apua virassa, jota sihteerit ja ensimmäinen notaari häneltä pyytävät;

että kansliaan asetetaan toinen apulaiskanslisti puhtaaksikirjoitustöitä varten sekä toinen vahtimestariapulainen;

että Kvston kanslialle vahvistetaan seuraava palkkaussääntö:

1 ensimmäinen sihteeri, samalla kansliapäällikkö	20,000: —
1 toinen sihteeri	18,000: —
1 sihteeri valiokuntatöitä varten	18,000: —
1 ensimmäinen notaari	16,000: —
1 toinen notaari	12,000: —
1 kanslisti	4,800: —
2 apulaiskanslistia à 3,600: —	7,200: —
1 vahtimestari	4,200: —
2 vahtimestariapulaista à 2,100: —	4,200: —

että Kvston kanslian virkailijat edellä mainittujen pohjapalkkainsa lisäksi saavat kalliinajanlisäystäkin;

että ehdotetut uudet virat julistetaan avonaisina vastaanotettaviksi huhtikuun 1 päivänä 1919;

että Kvston käyttövaroista osotetaan kaikkiaan 48,030 markkaa edellä mainitusta ehdotuksesta johtuviin menoihin kuluvana vuonna;

että käyttövaroista osotetaan enintään 15,000 markkaa tarpeen vaatiessa käytettäväksi henkilökohtaisiksi palkanlisäyksiksi edellä mainittuja virkoja täytettäessä; sekä

että V. V. saa tehtäväkseen antaa ehdotuksen edellä mainituista ehdotuksista Kvston kanslian nykyiseen johtosääntöön johtuviksi muutoksiksi.

Kvsto:

Ehdotus lähetettiin Palkkalautakuntaan.